

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass. By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster

No. 28 Vol. IX.

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS., 14d. Liepos (JULY), 1921 met.

KAINA 5 CENTAI.

9 Metai

LENKŲ INTRIGOS LIETUVOJ PRIŠ LIETUVOS VALDŽIĄ, STEIGIAMASIS LIETUVOS SEIMAS PRIŠ TAUTŲ SĄJUNGOS PASIULYMUS

Vilniaus lenkai ginkluojasi prieš Lietuvos valdžią. Pasipiktinimas prieš lenkų frakciją Lietuvos Steigiamame Seime. Iš lietuvių-lenkų derybų Genevoj. Leninas areštavo Trockį? Francuzai nepakenčiami. Taika su Vokietija dar nepaskelbta. Žydai bėga iš Lenkijos. Atšaukė laivus.

LENKŲ INTRIGOS PRIŠ LIETUVOS VALDŽIĄ.

Lietuvos Atstovybė Amerikoje gavo iš Kauno žinią, kad Lietuvos laikraščiai patikėtinomis Vilniaus žiniomis skelbia, kad lenkai tikisi, jog Želgowski busias priverstas pasitraukti, bet tuomet kilsias naujas maistas su Želgowski adjutantų kapitonu Pristoru. Jis yra Pilsudskio ištikimas ir pavasių vadovybė generolui Rydz Smigly. Patėmijama siuntimas Kauno pusėn civiliškai pasirėdusių karininkų agentų, kurie vietos žmonių vardu turi sudaryt sukilmą ir šauktis lenkų pagelbos. Vilniuje plačiai kalbama apie terorą prieš Lietuvos ministerius, kuriems geriaus taksia nebu neseniai teko Užrubežių reikalui Ministeriui Puryckui. Trijų narių, lenkų frakcija Steigiamam Seime, iškėlė Kontrolės Komissijai ilgą memoriją-skundą prieš Lietuvos Vyriausybę už manomą lenkų persekiojimą ir prašė intervencijos, nes tai paskutiniai jų žingsniai. Incidentas Vyriausybės svarstomas ir manoma bus padaryti tinkanti žingsniai (Lietuvos Inf. Biuras).

VILNIAUS LENKAI GINKLUOJASI PRIŠ LIETUVIUS.

Vilnijos lenkų liaudies taryba Liepos 3 d. savo slaptoje posėdyje nutarė steigti Vilniaus, Švenčionių ir Trakų apskrčiuose ginkluotas gyventojų "kovos kuopas." Ašmenos ir Vileikos apskrčių ginkluoti gyventojai lenkams neistikimi. Ten lenkai sudarė iš civiliškai persirengusių Želgowski kareivių poznaniečių miliciją.

STEIGIAMASIS SEIMAS PRIŠ TAUTŲ LYGOS PASIULYMUS.

Kaunas (Elta). Liepos 6 d. Lietuvos Delegacijos pirmininkas Galvanauskas Steigiamame Seime paskelbė apie Tautų Sąjungos Tarybos pasiulymą lietuvių-lenkų ginčų išrišimui. Laikė paskelbimo, kuomet paskaityta Tautų Sąjungos pasiulymą. Seime kilo didelis triukšmas; visų frakcijų atstovai protestavo prieš tokias nepriimtinas išlygas, kokias yra Tautų Sąjungos Taryba pasiūliusi. Visų partijų spau-

da yra griežtai nusistačiusi prieš tą pasiulymą. Ministerių gabinetas šiandien galutinai aptars atsakymą Tautų Sąjungos Tarybai.

PASIPIKTINIMAS LENKŲ FRAKCIJA ST. SEIME

Steigiamoj Seimo posėdyje, Liepos 6 d. buvo perskaitytas lenkų frakcijos atstovo Grajewskio skundas ant Lietuvos Vyriausybės dėl tariamojo lenkų persekiojimo Lietuvoje. Skundą jis buvo padavęs Tautų Sąjungos Kontrolės Komissijai. Skaitant tą dokumentą kilo Seime didelis pasipiktinimas. Keli atstovai puolėsi prie lenkų frakcijos atstovo Liauso su kumščiomis (Lietuvos Inf. Biuras).

IŠ LENKŲ - LIETUVIŲ DERYBŲ GENEVOJ.

Tautų Sąjungos Taryba, svarstydama savo posėdyje Genevoje lietuvių - lenkų ginčą Birželio m. 28 buvo abiem pusėm pasiūliusi: test pertraukas Brukselio derybas toliau, pradedant š. m. Liepos 15 d., įvesti abiejų delegacijos atstovus nuo Vilniaus be to lenkai privaletu Rugsėjo mėn. ištraukt iš Vilniaus Želgowski kareivienę, lietuvių gi iki Rugpjūčio 1 d. turėtų savo kareivienę demobilizuot, ginčijamoji teritorija turėtų but valdoma iki klausimas bus galutinai išrjstas Tautų Sąjungos kontrolės komissijos, kuri turėtų iš vietos gyventojų sudaryt 5 tūkstantčių žmonių miliciją. Pasirašytoji tarp Lietuvos ir Lenkų sutartis turėtų but ratifikuota (užgirta) netik abiejų valstybių seimų, bet ir busiančio Vilniaus seim. Tarp Lietuvos ir Lenkijos turėtų but tuojau užmegsti diplomatiški ir pirklybos santikiai. Lenkai su šiom pasiulymu principaliai sutiko. Lietuviai gi tokias sąlygas priimt atsisakė (Liet. Inf. Biuras).

LENINAS AREŠTAVO TROCKĮ.

Washington, D. C. Čia gauta žinios iš Maskvos, kad Rusijos komunistų vadovas Lenin, areštavo ir kalėbežį du kariškus laivus, apdugojimui Meksikoj gyveniman įmetė savo bičiulį Trockį. Kada tas atsitiko ir už ką Trockis tapo areštuotas, žinios tyli. Rods, tas ir nelabai svarbu. Tiek jau

vo "nužudę," areštavę, išvijo iš Rusijos rubežių ir vienas kitam valdžią atėmę, tad kodėl ir dabar toki špōsą neiškirst.

BONŲ KLAUSIMAS PERTRAUKTA.

Washington, D. C. Mokėjimo kareiviams bonų klausimas kongrese ir senate tapo pertrauktu. Priežastis pertraukimo aiškiai nėra žinoma, vienok sprendžiama, kad jį sulaukė prezidentas Harding, nes prieš pat balsavimą, netikėtai atvyko senatorių sesijon ir pasitarimui balsavimas atidėtas į šalį, galbut neaprobežuotam laikui, nes sulig izdo ministerio raporto pasirodė, kad dėl įvairių ne ekonomiškų, ma, izde pinigai nesidaugina.

FRANCUZAI VISUR NEKENČIAM.

Damasku, Paelstinoj. Ant francuzų kariumenės generolo Gourando, vykstančio su savo kareiviais prie Galilejus ežerų, užpuolė keturi turkiški žandarai ir jų vienas šovė į važiuojantį generolą. Pasikėsinimas vienok buvo nepasekmingas, nes šuvis tik perplėšė generolui rankovę ir sužeidė jo adjutantą. Tariami žandarai pabėgo į kalnus, nesugauti. Atsitikimai visur parodo, kad militaristai francuzai visur yra neapkenčiami.

AUDRA SU PERKUNIJOMIS.

Boston, Mass. Čia ir aplinkėse siautė didelė audra su smarkiu lytumu ir perkunijomis. Audros nuostolių padaryta apie už 500,000 doliarų. Keliai geležinkelių ir plėntai išgriauta, telegrafų ir žiburių dratai nutrauktyta ir stulpai išvartyta. Dėl staigo lytaus vanduo užsėmė visas žemasias vietas ir užlejo rusis, kurių daugelyje gyvena žmonės.

ATŠAUKĖ LAIVUS.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia buvo pasiuntus į Meksikos parubežį du kariškus laivus, apdugojimui Meksikoj gyveniman žmonių Suv. Valst. piliečių, kuomet Meksikoj pradėjo kilt tarp darbininkų riadus, naftos šaltinių distrikte, netoli Tampico. Pasirodžius

vienok, kad ten esantiems šios šalies piliečiams pavojus negresia, laivai tapo atšaukti.

EMIGRACIJA PALESTINON.

London, Anglijoj. Sulyg kariškos valdžios agentų raportų, pasirodo, kad prasidėjo emigracija į Palestiną ne juokais, nes ten keliauja žmonės netik iš Anglijos, bet iš Indijų, iš Afrikos, Azijos ir šiaurvakarinės Europos, dideliais buriais. Keliauja labai daug žydų, bet nemažai keliauja ir krikščionių, įvairių išpažinimų. Juos ten traukia tikybiniai ištikimimai, kaip šventon žemėin.

ZYDAI BĖGA IŠ LENKIJOS.

Washington, D. C. Nors Lenkija, padidinus savo žemę gautomis teritorijomis iš Rusijos ir Vokietijos, yra gana plati šalis, vienok joje nėra užtekčiai vietos žydams, kurie įvairiais budais ten yra persekiojami. Labai dideliais buriais žydai iš Lenkijos bėga į šiaurinės Amerikos Suvienytas Valstijas, bet, kad čia sulyg naujų imigracijos tiesų, nevisi gali patilpt, tad ne įleidžiamieji keliauja į Meksiką ir iš ten gautis per rubežių į Suvienytas Valstijas.

VISAM AMŽIUI I KALĖJIMĄ.

Berlin, Vokietijoj. Teismas pasmerkė visam amžiui kalėjiman Maks Hoelz'ą. Pasmerktasis yra bolševizmo idėjos šalininkas. Kaltu atrastas daugelyje padėgimų, žmogžudysčių ir vagysčių padaryta apie už 500,000 doliarų. Jis ramiai išklauses teismo nusprendimą, sušuko: "Aš, kaip proletaras, spjauju ant jus tiesų ir teismų. Lai gyvuoja komunizmas."

TAIKA SU VOKIETIJA DAR NEPASKELBTA.

Washington, D. C. Rezo-liucija taikos su Vokietija ir Austro-Vengrija, perėjo Kongresą ir Senatą, bet tuomkart taikos proklamacija dar nepaskelbiama. Ji pavesta pagamint federališkam prokurorui ir tam ją pagaminus, bus dar ji apsvarstyta ir tik tada jos formą priėmus, bus prezidento pasirašyta ir paskelbta.

MANO SUŠAUKT NUSI-GINKLAVIMO KONFERENCIJĄ.

Washington, D. C. Prezidentas Harding gauna daugybę patarimų, kad Suvienytose Valstijose butų sušaukta Europos ir kitų šalių viešpatysčių konferencija, kurioj butų visų susitar-ta nusiginkluot, paliekant kariumenės tik atsigynimui ir naminės tvarkos palaikymui. Prezidentas Harding tūmė savo nuomonės dar neišreiškė.

KVIEČIA PRIE EKONOMIJOS.

Washington, D. C. Kada Kongrese ir Senate buvo pakelta kareiviams mokėjimo bonų klausimas, izdo sekretorius Mellon davė pasargą, ir pakvietė atsižvelgt į ekonomiją ir liautis eikvojus pinigus, kuomet izdas eina tuštyn. Mokesčių iš žmonių išsunkt jau beveik negalima, nes žmonės pinigų, dėlei bedarbių, beveik neturi, valdžios skolos didinais, liuosybės paskolos bonai eina žemyn, o dar pridėjus kelis bilijonus kareivių bonams, valdžia turės bankrutyt.

LIETUVIŲ - LENKŲ DELEGACIJA SUSIMUŠĖ.

Laikraščiuose pasirodė trumpa žinutė, kad lietuvių-lenkų derybose tarp lietuvių atstovo Galvanausko ir lenkų atstovo Askenazy kilo įsikarsčiavimas iki tiek, kad vienas kitą pagrumojo kumščiomis, ir galbut kilę muštynės, bet iki tų neprileidęs Kinijos atstovas Koo ir Belgijos atstovas Hyman.

Tarpe diplomatų ir politikų toki užsikarsčiavimai visai nenaujiena, vienok šiuomi tarpu, ši žinia nelabai yra tikėtina, jau vien todėl, kad ji pasirodė tik Paryžiaus laikraštyje ir ją niekas daugiau ne atkartoja. Greičiausia čia bus pačių francuzų su lenkais išmislas, kad paskelbt lietuvių delegacijos "nežmoniškumą," kurių jau nuo pirmiau yra gana daug paskelbta francuzų ir lenkų laikraščiuose.

OFICIERAI PRIŠ TEISMĄ.

Leipcige. Prieš teismą pastatyta vokiškų submarinų oficerai už torpėdavių Kanadosigonbučio 1918 m.

IŠ DARBO LAUKŲ.

—Albany, N. Y. Popieros fabrikų darbininkai ir jų savininkai sutiko leist savo ginčus kaslink algų sumažinimo ir darbo valandų nustatymo, išrišt arbitracijos keliais, dalyką apsvarstant vienos ir kitos pusės atstovams.

—Siracuse, N. Y. Atmospheric Nitrogeno plantacija jau galutinai baigiama ir nuo 1 d. Rugpjūčio pradės darbus. Gamins po 20,000 svarų anhydro-amonijos, kasdien. Tai pirmutinė šios rūšies plantacija Amerikoje, kuri gamins nitrogeną iš oro ir hydrogeną iš vandens garų.

—Niagara Falls, N. Y. Keturi popieros fabrikai, kuriuose tęsėsi straikai nuo 1 d. Gegužio, atnaujino darbus. The International Paper Co. prašalino darbininkų uniją, įvedė 9 vieton 8 valandų dienos darbo ir sumažino darbininkams algas 16 nuošimčiu. Kiti fabrikai, sumaniems darbininkams algas paliko tas pačias, gi darbų nemokantiems sumažino algas 16—20 nuošimčiu.

—Philadelphia, Pa. Nuo dviejų suvirš mėnesių tęsėsi spaustuvų darbininkų straikas pasibaigė ir darbininkai grįžta prie darbo. Straikieriai, nematydami straiko pasekmių, atšaukė straiką be jokių laimėjimų.

—Philadelphia, Pa. Baldwin Lokomotive Co. gavo užsakymus iš Meksikos ir Kinijos, padirbt kelias dešimtis naujų lokomotivų Mikado tipo ir daugelį kitokių geležinkeliams reikalingų padargų. Žadama pradėt darbus dviem darbininkų atmainomis ir didesniu darbininkų skaitlium.

—Providence, R. I. Visos šilkų audyklos gavo didelius užsakymus šilkiniams moterių drabužiams, todėl visose šilkų audyklose, Rhode Island ir Massachusetts valstijose, pradės darbai eit pilną laiką, o tulose bus įvesta dvi darbininkų atmainos.

—New York, N. Y. Namų Statymo kontraktieriai prašo unijos darbininkų, kurių yra 100,000, kad tie liuosnoriai nusimazintų savo algas po 1 doliarį į dieną, laipnšniškai, kad kol kontraktai išsibaigs, algas sumažinti iki 3 dol. per dieną.

fabrikas, priklausantis Baltimore & Ohio geležinkeliui, stovėjęs apie mėnesį laiko, atnaujino darbus ir pašaukė 1,500 darbininkų. To paties geležinkelio fabrikas Cumberlande atnaujino darbus ir prie darbo pašaukė 450 darbininkų.

—Dayton, Ohio. Gatvekarių darbininkai iššaukė straiką. Straiko priežastis tame, kad kompanija sulaužė sutartį, sulyg kurios buvo mokama po 45c. į valandą ir terminai ne išsibaigus, pasiūlyta darbininkams sumažin tos algos.

—Albany, N. Y. Sešios valstijos įstaigos užsadarė dėlko 2,500 darbininkų neteko darbo.

—Sidney, Valioj. Australian Workers unija prisakė savo nariams, dirbantiems ukių darbus, reikalaut pakėlimo algų iki 6—8 svarų sterlingų į savaitę, ir 40 darbo valandų.

—Toronto, Kanadoj. Penkios darbininkų organizacijos, priklausancios Brotherhood of Railway, reikalauja sutrumpint darbą iki 6 valandų per dieną ir pakelt algos 62—85c. į valandą.

—Philadelphia, Pa. Nuo dviejų suvirš mėnesių tęsėsi spaustuvų darbininkų straikas pasibaigė ir darbininkai grįžta prie darbo. Straikieriai, nematydami straiko pasekmių, atšaukė straiką be jokių laimėjimų.

—Philadelphia, Pa. Baldwin Lokomotive Co. gavo užsakymus iš Meksikos ir Kinijos, padirbt kelias dešimtis naujų lokomotivų Mikado tipo ir daugelį kitokių geležinkeliams reikalingų padargų. Žadama pradėt darbus dviem darbininkų atmainomis ir didesniu darbininkų skaitlium.

—Providence, R. I. Visos šilkų audyklos gavo didelius užsakymus šilkiniams moterių drabužiams, todėl visose šilkų audyklose, Rhode Island ir Massachusetts valstijose, pradės darbai eit pilną laiką, o tulose bus įvesta dvi darbininkų atmainos.

—New York, N. Y. Namų Statymo kontraktieriai prašo unijos darbininkų, kurių yra 100,000, kad tie liuosnoriai nusimazintų savo algas po 1 doliarį į dieną, laipnšniškai, kad kol kontraktai išsibaigs, algas sumažinti iki 3 dol. per dieną.

Žinios iš Lietuvos

Jaunimo ištivirkimas. Jaunimo ištivirkimo klausimas yra labai svarbus šių dienų gyvenimo klausimas. Ypač šiuo klausimu reikėtų susirūpinti mūsų jaunimo darbuotojams, reikėtų ieškoti būdų, norint tam jaunimo ištivirkimui užkirsti kelią.

Kokia šito ištivirkimo yra priežastis, sunku pasakyti. Mano nuomone, viena didžiausių ištivirkimo priežasčių yra jaunimo tamsumas, nors, teisybė, dabar ir šviesuliai inteligentai gerokai ištivirkę.

Didžiausias yra ištivirkimas kariškių tarpe. Čia yra labai kalta ir valdžia, kad ji nesigriebia aštriausių priemonių, net ir ginklo, kad galėtų apsaugoti karius nuo paleistuvių.

Sveikas jaunuolis nespėja įstoti į kariškių eiles, žiūrėk, jau pasijunta užsikrėtęs kokios nors lyties liga.

Parvažiuoja kariškis atostogų į kaimą ir platina tas ligas kaimo jaunimo tarpe. Reikėtų, kad karo valdžia sergančių lyties ligomis neleistų namon atostogų, kol išgys.

Paziūrėkime, kas dabar kaimo darosi. Jaunimo vakarėliai, gegužinės, gužynės, susirinkimai prieš karą arba net 1918 ir 1919 metais pasibaigdavo kuogražiausiai. Jaunimas padainuodavo, pašokdavo, eiles pasakodavo, žodžių, budavo dori pasilinksminimai, kurie kiek vieną vesdavo prie apsišvietimo, lavinimos. Dabar tu vakarų vakarėlių, ypač gegužinių, daugybė, bet jų lankytajai ir rengėjai, vietoj doro pasilinksminimo, prisirėbę samogonkos, poromis paklysta po krumus, patvoričius, — visur jų pilna. Žiurint į tokius jaunimo darbus, rodosi, kad matai ne Lietuvos gražų jaunimą, bet kažkokias visuomenės atmatas.

Tas visas jaunimo šlykštys ir nedorybes gali pašalinti tik tiktai doro jaunimo kuopos. Pirmutinis žingsnis tokios jaunimo kuopos, tai rengti vakarėliai ir gegužinės, bet baigti juos visada su saule, kad svečiai dar su šviesa galėtų namon skirstytis. Tokiu būdu gal nors šiek tiek bus sumažintas tasai ištivirkimas.

Taigi į darbą, jaunime, prieš mūsų ištivirkimą!

Kelmas.

„Jaunimas.“

Paluknė (Skuodo valsė., Krėting. ap.). Šiame kaime 1920 m. įsikūrė liaudies mokykla. Iš karto vaikų lankėsi iki 70, bet vėliau tarybai atsakius mokėt mokyklos už butą, vaikų skaičius sumažėjo iki 46, nes beturčiams sunku kiek nors mokėt. Kaip kitur taip ir čia pastebiamas nesuspėjimas mokslo reikalingumo gyventojams šalia mokyklos ukininkai turi vaikų, bet į mokyklą jų neleidžia.

Po naujų metų mokyklai buvo pargabentos malkos. Mokytoja pastebėjo, kad malkos vis nyksta. Tuomet

ji pasitarusi su V. T. Komitetu, pasikvietė seniūną, padarė kaimo kraštą ir malkų dalį rado pas ukininką Adomą Azoklį. Komitetas susitarė protokolą ir Azoklį padavė teisman. Taikos Teisėjas išnagrinęs bylą, rado Azoklį kaltą esant, pasmerkė 3 mėnesiams kalėjimo; advokatų ginant Azoklį teisėjas sumažino bausmę iki vieno mėnesio arešto. Šis ukininkas turi porą arklių ir tingėjo parsigabenti malkų, o ėjo mokyklos malkų vogti.

Juodvarnis.

Giedraičiai (Vilniaus gub.). Balandžio 10 d. Giedraičių vidurinėsios mokyklos salėje mokyklos vedėjas p. Valieikienės ir kitų mokytojų rūpesčiu buvo surengtas vakarėlis. Mokiniai vaidino gerai. Deklamavo: lietuviškas, lenkiškas, rusiškas ir vokiškas eiles. Vaikų vakarėlis išėjo labai linksmas, nes buvo šokiai, tautiniai žaislai, paštas skrajojantis ir bufetas. Žmonės panašiu vakarėliu norėtų dažniau matyti.

Giedraitis.

Žem. Kalvarija. Miestelyje yra trys nemaži tiltai: du per Varduvo upę ir vienas per Cedrono upę, bet vargšai taip pasibaigę, kad vos laikosi. Kartą milicija buvo uždraudusi važiuoti, kad neatsitiktų nelaimių, bet po keleto dienų šokiais tokiais lentgaliais palopė ir važiuoja. Valsė. Taryba nebežinanti kas daryti ir kur besikreipti tuo reikalu, nes artinasi didieji atleidai („Didžioji Kalvarija“), kuomet supaluks žmonių minios ir „kalnus“ vaikščiodami gali su visais tiltais nubildėti į vandenį. Iš miškų urėdijos tiltams miško neišgaunama.

Adomas iš Rojaus

Seda (Mazeikių ap.). Pas mus žmogžudystės nesiliauja. Vasario 2 d. Kulšėnų kaime atrado lovoje nušautą P. Žiogą. To paties mėn. 4 d. pasikorė nužudytojo brolis. Spėjama, kad jisai brolį nužudęs paskui ir išsielvartos pasikoręs.

Karklyno kiškis.

Telšiai. Telšių gimnazijoje balandžio 4 d. buvo mokiųjų tėvų suvažiavimas. Daugiausia kalbėjo apie gimnaziją, ar palikti „Saulės“ globoje ar valdžios. Gimnaziją paliko „Saulėi.“

Aulus.

„L. U.“

Kaunas. Didis gaisras. Kaip pernai lieposnojo mūsų laikinosios sostinės senasis miestas, taip šiemet balandžio m. 27 d. apie 2 valandą po piet nušvito Kauno naujasis miestas.

Gaisras kilo vienamė Gedimino gatvės namų kieme, kurie buvo prieš pat Krašto Apsaugos Ministerijos ir Generalinio štabo būstinę. Ugnis pasiekus daug degamos medžiagos žibalo ir k. sandėlių staiga sprogo ir išsiliejus umai virto didingu gaisru. Skurdžiomis jėgomis ir

priemonėmis atvyko gaisrininkai negalėjo ir mastyti apie galingo gaisro gesinimą, o tik stengėsi atginti dar ugnies neliečiamus trobesius.

Atėjus Karo Mokyklos buriams ir pėstininkų ir raitelių pulkų dalims padėti gaisrininkams ir palaikyti tvarkai, gaisras buvo pamaži ir sistematingai malšinamas ir apie pavakarę išbuvojusis milžiniškas gaisras buvo nurimdytas.

Dar per visą naktį ruko ir smilko nuodėguliai.

Ryto metą pagairės ir stypsantieji vieniešiai krosnių kaminais atrodė lyg Amerikos žibalo kasyklų bokštai ir liudijo vakarykščias baisybes, kada, plėskant degantiems trobesiams, lakstė padegėliai nešini savo mantos likučiais.

Per kelias valandas buvo gaisro praryta apie dvidešimt medžio ir akmenų trobesių. Ir keli šimtai žmonių liko be pastogės ir mantos.

Ramiu ir taikos laiku Kaunas būtų daug gražiau atnaujintas ir Europos sostinių pavyzdžiu atstatytas.

Bet dabar, esant tokiai didelei Kauno gyventojų spūsčiai ir didžiausiai atstatymo brangenybei, lieka vienintelė išeitis: — kaip galint greičiau atgauti savo tikrąją sostinę Vilnių, kur bus visiems erdvu.

S. Š. Artipadegėlis.

Ukmergė. Šių metų balandžio 21 d. buvo iškilmingos Armijos Teismo salėje nusikovusio karininko Balandžio Zigmo laidotuvės. Į laidotuves atvyko iš Kauno savo automobiliu pil. Šiputis ir šiaip daugybė svečių. Pamaaldas laikė velionies brolis karo kapelionas kun. Balandis.

Lydint į kapines griežė 2 pulku dūdų orkestrai. Lavoną nešė į duobę įleido ir užkasė mirusiojo draugai 4 pulko karininkai.

Te lengva Tau bus Ukmergės padangės žemelė, o berželis svyruonėlis, kuris apglėbęs laiko Tavo kapą, te ramins Tave amžiname atsilpyje.

P. B.

Palanga. Bėgrižtant iš atostogų išgirdome gandy, kad N dalis važiuos į Palangą dalyvauti priimančiam brangų mus kampelį garsia praeitimi, kame gimė augo ir tapo palaidota kun. Birutė, Didž. Lietuvos kunigaikščio Keistučio žmona ir D. L. Vytauto motina. Ant jos kapo senovėje supiltas kalnas, apaugęs pušimis ir dabar Birutės kalnu vadinamas. Nors ir buvome iš kelionės pavargę, bet su viltimi pamatyti Birutės kalną pašukabome prisirengti. Per 20 val. traukinys nušvilpė — uždainavo „Ant marių krašto Palangos miestely...“

Kovo m. 31 d. 9 val. ryto pasipuošę kretingiškiai sutiko mus ir iškeliauvė sykiau Palangos link. Priėję pirmus vartus, ant kurių buvo parašas „sveiki broliai“ — sustojome. Atvažiavę Lietuvos atstovai įteikė vėliavą Palangos Valdybai. Priešaky Valdybos pro dvejus vartus orkestrui griežiant ir dainuojant įžengėme į Palangą. Palangiškiai patiko

mus šaukdami „valio“ ir barstydami gėles. Iš bažnyčios pro išpuostus dvejus vartus su parašais: „Ant marių krašto...“ „Laukiu Birutės...“ nuėjome į Birutės kalną. Ant kalno stovėjo daug mergelių, iš kurių gal ne viena su širdies plakimu žiūrėjo į ateinančius Lietuvos karžygius žaliais šalmais ir jojančius bernelius su vėliavomis.

Po trumpų pamaldų iš abiejų pusių tapo pasakytos karštos susitikimo prakalbos, kurios buvo baigiamos minios ilgu „valio“ ir griežiant orkestrui. Sugriaudę patrankos, vėdėliujūs užgėdo „Čia aukštas kalnas Birutė vadintas...“ ir Lietuvos imnų; kalno viršūnėje aukščiau pušų užplėvė savo Lietuvos vėliava, kuri kaip jakas rodys kelią atplaukiantiems ir praplaukiantiems jūrą garlaiviams.

Birutės Pakalnėje Steigiamojo Seimo Vice-Pirmininkas Dr. Staugaitis, su dviem mergelėmis pasipuošusiomis vaidelūčių rūbais iš šalių, priėmė kariuomenės parodą. Po parodos nuėjome į jūrą. Vėjo pučiama jūra bangavo, šniokštė ir nešė kalnais putojančius vilnis ir Lietuvos žemelės krantus, Mazgodama jos rustų veidą. Išsiskleidė pakrantėje kariai, gaudėme vilnis, bučiavome jūros paviršius, matavo Lietuvos jūros plotą ir ieškojome platesnio išėjimo į jūrą. Apmūšė ugnis prieš kelius amūšė ant Birutės kalno užgeso, bet lietuvių širdyse neužges iki toliai, kol pajiegėme laikyti rankose plieno, kardą ir užplėvė suos ant Rambynų ir Gedimino kalnų. **Mok. Trimakas.**

„Karys.“

Šiauliai. Birželio 13 d. Šiauliuose apskr. valdybos salėje įvyko socialdemokratų konferencija. Konferencija kaip konferencija, nieko ypatingo. Bet negalima užtylėti vieno dalyko šaukiamon konferencijon susirinko uolus nariai, socialdemokratai šiaulių intendanto valdininkai; milicijų vada ir daug kitų valdininkų. Minėti valdininkai labai nepopuliarus ir net yra pasizymėjusių savo negerais darbais. Socialdem. lėdiediai norėdami šį dalyką pataisyt, pasikvietė iš kai kurių valsčių sąjungos kuopų pažįstamus žmones ir žinoma, pirmo savo partiją.

Bet kuomet dalyvautojai užklause Steig. Seimo ir Socialdemokratų Centro Komiteto narį Bielinį apie sąjungos sąrašą su Valst. Sąjungomis, tai Bielinis labai užsirusinėjęs perkunus svaidė, kaip gali kam nors į galvą ateit tokia „pikta“ mintis... Bielinis tvirtino savo nuomonę be jokių įrodymų. Čia tas pats atsikartojo, kaip tuomet suvilioję ne vieną populiarų žmogų į savo sąrašą Nr. 4 vadinamą socialdemokratų ir darbo žmonių.

Duokiškis (Rokiškio ap.). Vietiniai mokytojai ir jaunimo būrelis Gegužio 8 d. surengė vakarą. Buvo vaidinama du veikalai: „Mūsų gerasis“ ir „Kurčias žentas“ Vaidinimą atliko gerai, publika patenkinta. Po vaidinimo vargonininko vedamas choras padainavo keletą dainų, kurios darė malonaus išpuodžio.

Paskuj šokiai, skrajojamas paštas.

Juzintai (Rokiškio ap.). Šių metų Sausio 31 d. Juzintų mokyklos bute mokytojai A. Strokus ir K. Valbūsis surengė mokiųjų vakarėlį. Vaidino komedijas: „Daktaras“ ir „Barbės edukacija.“ Buvo kvartetas, sakė eiles. Mokiniai scenoje žaidė kelioli-

jų išleist Seiman. Dabar tiek pat savivaldybių rinkimų metų Bielinis viešai apreiškė, kad negalima dėtis su V. S. kuopomis, o tuo tarpu kontrabanda nori įsibraust į valstiečių Sąjungos sąrašus, kaip tai atsitiko S.

Patartume Bielinui mažiau demagogijos. Ten buvęs

Linkuva (Pasvalio apskr.). Iš vieno linkuviečio teko girdėt, jog per neseniai buvusį Linkuvos vartotojų bendrovės metinį susirinkimą iš 25 tukst. auksinų gryno pelno, kunigui patarus, 15 tukst. auksinų paaukota Linkuvos bažnyčios pabaltinimui ir tik 10 tukst. vietos progimnazijos reikalams, nors progimnazija randasi labai mažuose namuose, dėl vietos stokos daug mokinių nepriimama ir progimnazijos praplatinimui reikia didesnių lėšų.

Kitas gi, sesikietis (Ukm. apskr.) pasakojo, jog per savo metinį vartotojų bendrovės susirinkimą iš gryno pelno tarp kito ko, kunigui patarus 350 auksinų paaukoko Kazimiero Draugijai Kaune.

Ar tikslus linkuviečių ir sesikiečių nutarimai, kada mes turime dabar tiek svarbių bendrų reikalų, trespredžia patys skaitytojai.

K. Girdys.

Vaškai (Pasvalio apskr.). Vaškų valsčiaus valdyba tiek yra įdrysiusi kitų laiškus cenzuruoti, kad nesidrovi net viešai skaityt dėtus iš paštos dėžutę. Toksai atsitikimas buvo Balandžio 26 d. Viršaitis perplėšė laiška, rašytą „Lietuvos Ukininko“ redakcijai ir paskui iš jo tyčiojosi ir numetęs po stalu, matant J. Š. ir J. Š. Ir daug visokių nemalonių dalykų dažnai atsikartoja. Vienas nusiskundžia, jog laiškas buvęs praplėštas, kitas laikraščiu netekęs arba gavęs suplėšytus ar suteptus. Ypačingai nukentėję merginų ir redakciją leidžiamie laiška.

Kelmas.

Saločiai (Biržų-Pasvalio apskr.). Šiemet salotiečiams rugiai prastai atrodė. Kadangi ruduo buvo šlapias, mažai galėjo įdėt, arba kas įsėjo daugiau — visai menki.

Vasarojus dar kol kas gerai atrodė ir puikiai pradėjo augt. Sodai taip pat nemaža žydėjo; ir nemažai mezgė.

J. Divizinskas.

Duokiškis (Rokiškio ap.). Vietiniai mokytojai ir jaunimo būrelis Gegužio 8 d. surengė vakarą. Buvo vaidinama du veikalai: „Mūsų gerasis“ ir „Kurčias žentas“ Vaidinimą atliko gerai, publika patenkinta. Po vaidinimo vargonininko vedamas choras padainavo keletą dainų, kurios darė malonaus išpuodžio.

Paskuj šokiai, skrajojamas paštas.

Juzintai (Rokiškio ap.). Šių metų Sausio 31 d. Juzintų mokyklos bute mokytojai A. Strokus ir K. Valbūsis surengė mokiųjų vakarėlį. Vaidino komedijas: „Daktaras“ ir „Barbės edukacija.“ Buvo kvartetas, sakė eiles. Mokiniai scenoje žaidė kelioli-

ką žaidimų, užbaigė suktiniu. Viską atliko nebologai. Nors mokyklos kleso nemaža, bet publikos buvo pilnutėlė. Mokiniais dailiai žaidžiant, tėvai žiūrėjo ir gėrėjosi.

Buves.

Roškai (Sakių apskr., Būbelių val). Šiame kaime pasukininką Rėką yra mokykla. Vietą mokyklai netinka, nes šiuose namuose daromi „rabaksai“ (gužinės) ir varoma degtinė; be to šeimininkė kasdien barasi ir varvoja negražius žodžius. Reikėtų pasirūpinti tėvų komitetui perkelti mokyklą kiton vieton, o milicijai, kuri seniau žino apie degtinės varymą, reikėtų likviduoti tą tvirkimimo įstaigą ir tokiems darbams užkirsti kelią.

Anima Vilis.

„Lietuvos Ukininkas.“

IVAIRIOS ŽINIOS.

—Philadelphijos valstijos legislatura pasiuntė kongresui sumanytą, kad būtų surengta diena paminėjimui sukaktuvių 150 metų Sovietų Valstijų neprigulmėbės ir suruošta visasvietinė paroda 1926 m., Philadelphiaj.

—Mesopotamijoj, su Anglijos patarimu, susidarė Sirijos republika, prie kurios priskirta Musal ir šiaurinė Armenija. Republika užima plotą 80,000 keturkampiu mylių, jos prezidentu paskirta Lady Surma.

—Topekoj teismas pasmerkė 8 mėnesiams kalėjimui angliakasių unijos du viršininkus, už perzengimą tiesų, draudžiančių straikus. Apart kalėjimo baudos jie dar turi užsimokėt ir po 500 dol. Abudu padavė apeliaciją augštesniai teismui.

—Taip vadinami „septintos dienos adventistai“ savo suvažiavime, atsibuvusiam Sioux Falls, S. D., pasiuntė senatui ir kongresui rezoliuciją, kurioje reikalaujama užginti visokiems agitatorių žmonių laisvės suvaržymui, kad įvedus „mėlynasias tiesas.“

—Įvykstant taikai Suv. Valstijų su Vokietija, Bostono miestas paluosavo 1921 metams nuo mokėjimo „poll tax“ visus Vokietijos pavaldinius.

—C. Brown, negras, darbininkas laivų prieplaukoj New Yorke, už nušovimą dviejų darbininkų, tapo dipkomiš apkaltas ir įmestas į laivo kalėjimą, kur apkaltas išlaužė grotas ir su dipkomiš nuplaukė 4 mylias iki Staten Island ir ten su keno pagelba pasiliuosavęs iš dipkų, pabėgo laivelį į N. J. valstiją.

—Nuo pirmos dienos Sausio šių metų, Airijos riaušėse žuvo 647 šiaip žmonės, ir sužeista 606, kareivių žuvo 352 ir sužeista 516.

—Iš Londono rengiasi nauja ekspedicija kelionėn prie pietinio žemgalio. Ekspedicijai vadovaus J. Q. Rottvelt ir Sir. E. Shackleton, kurs mėgino tokią keilonę 1907, 1909, 1914 ir 1916 m.

—Superior ligonbuty, Wisconsin valstijoje, numirė J. Kuodelka, Superior de-

zijos katalikų vyskupas. Velionis buvo suvokietėjęs čekas. Šios decezijos lenkai skaitė jį savo viengenciu.

—Francuzijoje prasidėjo demobilizacija vyrų iš 1919 metų, kurie buvo pašaukti prie ginklo, su tikslu naujos karės su Vokietija, kuomet ši buvo atsakius mokėt karės kontribuciją.

—Chicagoj viena lenkė, W. Manikowska, su revolveriu užpuolė kunigą Wojtalewicz. Tapo areštuota. Teisme patirta, kad Monikowskos revolveris buvo stiklinis, vaikščias žaizlas, o moteris yra nepilno proto. Teismas vienon ją pasmerkė užmokėt 1,000 dol. baudos ir pavedė policijos priežiurai.

—Somervillej, N. J. Areštuota kareivė W. H. Huhun, kurią buvo primetama daugpatystės kaltė. Teisme paaiškėjo turint jį tris pačias. Teismas pasmerkė jį 10 metų kalėjimui.

—Vyriausis Suvenyčių Valstijų pašto viršininkas Hays, išleido prisakymą visiems paštam, jų viršininkams, kuriuomi uždraudžia draskyti ir cenzuruoti nužiūrėtus laiškus, kas buvo įsiyrvavusių pašto valdžią turint Burlesonui.

—Bostono miesto valdžia paskelbė, kad per Birželio mėnesį miesto valdyboje prašė darbo 1,360 žmonių, iš kurių miestas pasamdė tik... 17.

New Yorke tapo areštuotas ir po 5,000 doliarų užstato iki teismui paliktas L. B. Jennigs, prezidentas filmų bendrovės, kurs pardavinėjo filmas nemoralikų paveikslų, ne cenzuruotas.

—Kanadoje, Alberta aplinkėse ėmė sirgti kanibalu ten gyvenanti indjonai. Valdžia siunčia policiją ir daktarus suradimui priežasčių ligos besiplatinimo ir jos naikinimui.

—Hood River, Ore., policija nušovė L. Fagan, kuomet tas nušovė T. J. Millerį ir pasiėmęs jo pačią ir dukterį, mėgino automobiliu pabėgti į Mt. Hood. Fagan jau pirmiau buvo kalėjime 7 metus už nušovimą vienos mergos Montana valstijoje.

—Pirmoj savaitėj, Liepos mėnesio, Chicagoj buvo mažų vaikų mirėlių, proporcionališkai skaitant, po 15 į dieną, arba 15 nušimtis daugiau negu tose pačiose dienose perėitų metų.

—New Yorke piniguočių firma Kuhn Loeb & Co. laukia parplaukiančio „Olympic“ kurs iš Anglijos parvežė \$895,000 aukso, kurį priškaitčius prie pirmiau jau pargabento, nuo 1 d. Sausio iš Anglijos aukso bus atgabenta \$81,500,000.

—Bostone prohibicijos agentai suėmė iš New Yorke atplaukusį laivą „Tiburton“, kurs turėjo čia atgabens 27,000 galionų degtinės.

—S. Dakotos valstija išleido įstatymą, kuriuomi draudžiama nemėčiams lankytis į šokių vietas, vieniams, be tėvų. Tuom patim šokiais užginama tėtis ilgiau 2 valandos ryto šio kiomis ir 12 vidurnakčio subatomis. Šokių salėms laida padidinti iki 100 dol. per metus, 75 dol. per mėnesį ir 50 dol. per savaitę.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly
Published Every Thursday
at Worcester, Mass.

Subscription Rates:
In United States \$2.50
To Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application.

M. Paltanavičia, Publisher,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Entered as Second-Class matter
September 29, 1914, at the Post
Office at Worcester, Massachusetts,
under the Act of March 3, 1879.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS,"
Leidžiamas kas ketvergas.
Prenumeratos kaina:
Suv. Valstijose metams \$2.50
" " 6 mėnes. \$1.25
Kitose viešpatystėse metams .. \$3.00
" " 6 mėnes. \$1.50
Pavienis numeris 5 centai.

Prenumerata turi būti apmokama
iš viršaus. Prenumeratos metas skai-
tosi nuo dienos užsirašymo.

Pinigus geriausia siųsti Pašto
Money Orderiu, adresuojant:
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Apžvalga

Kova žydų su lietuviais.
Detroitė neseniai įvyko muštynės tarp žydų ir lietuvių. Apie priežastį tų muštynių, negi tikrą jų pradžią, laikraščiuose nėra aiškių žinių, nors jų ir buvo laukta, tik sakoma, kad muštynės pradėjo žydai, ir tai sakoma dėl jo prisibijant. Teiravomėsi pas vietinius lietuvius, bet nieko aiškaus visgi nesužinojome, turbūt ten kame nors buvo tų muštynių priežastis lietuvių pusėje.

Kiek yra aiškiai žinoma, šiandien viešpatauja pas žydus didelė neapykanta prieš lenkus. Detroitė gi yra labai daug su lenkais susimaišiusių ir sulenkėjusių lietuvių, kurie lenkus skaito savo tikrais "broliais." Kiek iš žinių galima suprast, tai pora žydų apstumdė vieną lenką, už kurį užsisitėjo pora sulenkėjusių lietuvių, o tuos žydai paskaitė lenkais, pradėjo juos mušt, gi tų apgynimui atsirado daugiau lenkų ir keli lietuviai, subėgo daugiau žydų ir tada prasidėjo muštynės, o kad žydų buvo daugiau tad ir nukentėt parsiejo krikščionims lietuviams, sykiu ir keliems lenkams. Bet tai dar ne aiškus priežasties ištyrimas. Geriausia dalykas išsiaiškinti teisme, kurs tą viską dabar tyrinėja.

Kitų yra kalbama, kad šitas muštynės tarp lietuvių ir žydų sukurstė lenkų provokatoriai, su tikslu tarpe savęs supjudyti, kadangi tarp žydų ir lietuvių yra vienodas nusistatymas prieš lenkų imperialistiškus žygius. Todėl liekasi laukt kol dalykas galutinai išsiaiškinti. Lietuviai privalo ramiai žiūrėti į šį atsitikimą ir ne auklėti pas save neapykantos prieš žydus ir neklausyti tų, kurie jau spėjo viename-kitame laikraštyje numest žydams kelis keršto žodžius.

Nustojo veiklumo. Šiais laikais lietuvių veiklumas gyviausiu yra tai rytinėse valstijose, ypač Massachusetts, New Yorko ir Connecticut valstijose, kur vis randasi dar gyvimo ir mažesnio ar didesnio veikimo. Gi centralinėse valstijose viskas apmirę, jokio veiklumo nėra, jei bent laikraščiuose pasivaidiniai su tarniais už dryžuosius partviškumus. Ypač buvęs garsiu didysis Chicago veiklume galutinai apmirę, veiklumo neparodo. Jis ir seniau suniuręs niuksojo, tik ten nuvykę kompozitoriui M. Petrauskui 1907 m. lietuviai išbudo ir kelis metus paskui buvo garsus savo veiklumu. Pasitraukus iš

ten Petrauskui ir viskas nutilo.

PADĖKA AMERIKOS LIETUVIAMS.

Lietuvos Gynimo Komitetas yra atsiuntęs Amerikos lietuviams padėkos rašta, už aukas, gausiai suteiktas Lietuvos gynimo reikalams.

Ačiu Jums, Broliai, Amerikos Lietuviai! Sužvangėjo ginklais, kumščia geležinė mums pagrasino ir tarė: "Eisim ir Lietuvos nepriklausomybę sunaikinsime, jos laisvę pančiais surakinsime, jos žmonėms jungą sunkų užkrausim. Tegul ponai dvarus valdo, kaip valdę, tegul muzikai nedrįsta prieš juos galvą kelt, tegul jų klausu ir jų valią pildo."

Taip tarė lenkas, mūsų lenkų dvarininkų vedamas. Užgirdo Lietuva tą lenkų grumojimą. Sujudo, sukuto jos vaikai ir petys, stojo kaip vienas žmogus, stojo savo tėvų žemę gint. Stoję, kad apsaugot nuo vergijos save, savo vaikus, brolius, seseris, motinėles-sengalvėles ir šeimynas visų tų, kuriuos vargas yra privertęs svietur eit duonos kšnelio į šieškot. Ir tarė sau tie, kurie yra Lietuvoje pasilikę: geriau garbingai mirt kovos lauke, nei kaip vėl patekt į lenko dvarininko pančius, nei kaip vėl amžiais naują baudžiavą eit.

Susiruošė mūsų jaunimas narsusis, tvirtai stojo prieš didelius lenkų pulkus, sulaukė juos ir drąsiai atrėmė jų pirmuosius smugius. Visa mūsų visuomenė, Steigiamosio Seimo šaukiama, emė telktis į Gynimo Komitetus, emė tvirtai į vieną kuną burtis. Ant Tėvynės gynimo aukuro emė piltis aukos, kokių Lietuva dar nėkuomet nebuvo mačiusi: auksas, sidabras, audimų rituliai, stuomenys, šilti drabužiai, valgis, surudyję, iš žemės iškasti ginklai... Kiekvienas dėjo tai, ką turėjo, ką galėjo.

Kreipėmės pas Jus, Broliai, kurie ten už plačiųjų jurių, vargstat giliose kasyklose, sunkų darbą troškiosese fabrikuose dirbate. Kreipėmės sunkiai uždirbtais centais mums kanuolių, šautuvų pirkt. Išgirdote mūsų šaukimą ir ačiu jums tariame, broliai, už tuos milijonus auksinų, kuriuos mums savo doliariais atsiuntėte. Ačiu visoms lietuvių Amerikos draugijoms, ačiu kiekvienam aukautojui, kiekvienam geram savo žemės suniur, kurs dideliame Lietuvaži pavoju užėjus, dėjo savo centą mūsų visų laime remt. Tie Jūsų doliariai padėjo mums įgyt kariumenei daugiau armotų sunktųjų, šautuvų, kulku, armotoms šovi-

nių, kurių plieninės skeveldros skaldė priešų galvas. Už tuos Jūsų doliarus pabalnėjomė mūsų žirgus, aptaisėme savanorių batalijonus, Kalėdų šventėms mūsų kareivius dovanomis padžiuginome. Ir Jums, Broliai, padėdant, stojo mūsų jaunuoliai garbingon kovon su pavojingų priešu ir įpyne į mūsų tautos garbės vainiką dar vieną niekad nevystantį lapą, prisegė dar vieną gražią gėlelę.

Ties širvintais, ties Giedraičiais ir daugelyj kitų vietų mūsų kariumenė, kad ir daug mažesnė negu Želigovskio pulkai, parodė drąsos ir narsumo stebuklus. Skaitlingi lenkų dvarininkų legionai subirėjo prieš mūsų kariumenės būrelius, nusilenkė prieš juos ir pabėgo, palikdami mums daug savo turto, palikdami nelaisvų didelių skaičių, palikę savo puikybę, bet da nepalikdami noro Lietuvą užkariaut, jos laisvus žmones į dvarininkų jungą pavergt.

Jūsų sudėtieji milijonai nenuėjo niekais: Lietuva ir dar kartą liko nuo priešų jungo išgelbėta. Slinks amžiai, praeis kartų kartos, šio tautos žygio neužmirš mūsų anukai, nė jų vaikų vaikai.

Bet mūsų rungtnės su priešu dar nepabaigtos. Su lenkais padarytos tik paliaubos. Paliaubos tai dar ne taika!

Mės žinome, kad nežiurint paliaubų, lenkai rengiasi tolesnėn karėn su mumis. Tad ir mės nenuleidžiame rankų ir toliau rengiamės gintis. Juo geriau busime prisirengę gintis, juo greičiau priversime ir lenkus atsisakyt nuo noro užgrėbt Lietuvą.

Dabar gi jie vis darsiekia prie Lietuvos ir nori atimt mūsų amžiais dirbtą ir kruvinu prakaitu lieta žemelę. Bet nesulauks jie to, nes mės čia Lietuvoje gyvenanti budriai Tėvynės nepriklausomybės sargyboje stovėsime. Visas pajėgas dėsimė, gindam ir Jūsų ir savo šeimynas, namus žemelę. Žinome ir jartčiame, kad drauge su mumis eis visa Amerikos lietuvių visuomenė ir kiekvienas doras mūsų Tėvynės sunus.

Dar kartą tariame jums, Broliai Amerikiečiai, nuosirdų broilišką ačiu!

"Vyriausias Lietuvos Gynimo Komitetas."

Lietuvos Inf. Biuras.

BRUSELJO DERYBŲ SU LENKAIMS BĖGIS.

Lenkų delegacijos pirmininkui p. Askenazy neatvykus konferencija, negalėjo prasidėt p skirtu laiku, Balandžio 18 d. š. m. Konferencija buvo atidaryta Hymans'o vos Balandžio 20 d., vis dar nedalyvaujant lenkų delegacijos pirmininkui Askenazy. Jį pamainė tai dienai lenkų pasitintys Bruselyj, gr. Sabankis.

Belaukiant lenkų delegacijos pirmininko Askenazy atvykimo iki Gegužio 6 d. Lietuvių delegacija įteikė Hymans'ui žemiau parodytą sutarties projektą. Tuomi projektu apsaugojama pilnas Lietuvos suverenumas (nepriklausomybė), Vilnius su Vilniaus teritorija gražinamas Lietuvai ir atmeta-

mas bent koks fedearcijos ar konfederacijos ar unijos su Lenkija principas.

Buvo sutikta svarstyt su lenkais defensivę militarišką sutartį kaip Alijantai nusistatys dėl Lenkijos rubežių ir Rygos traktato ir ekonomijos, tranzito sutarties. Tranzito sutartis turėjo užtikrint lenkams priėjimą prie jurių per Klaipėdos (Memelio) uostą. Tos visos sutartys buvo numatomos terminine, bet ne amžinos. Sutartis dėl mažumų tiesų turėjo but padaryta su Didžiomis valstybėmis, o ne su Lenkija, nes kitaip Lenkija galėtų visuomet kištis į mūsų vidaus reikalus.

Gegužio 6 d. prasidėjo derybos, nes atvyko ir lenkų delegacijos pirmininkas Askenazy. Musų deegacija deklaracijos formoj apreiškė tuos pat principus, kurie buvo formuluoti sutarties projekte. Lenkai buvo priversti apreišk savo nusistatymą; jie apreiškė, kad Vilnius lenkų miestas, kad jis turi but prijungtas prie Lenkijos ir kad jie, lenkai, tinka tartis su lietuviams ekonomijos, politikos ir apsigynimo reikalais, visai išskirdami iš tarybų objekto Vilniaus ir jo teritorijos klausimą. P. Hymans'as pasipriešino, kad Vilnius ir jo teritorijos klausimas joku budu negali but eliminuotas, išskirtas, iš kitų butent ekonomijos politikos ir apsigynimo klausimų, ir koks klausimas nebūtų pirmuoju svarstomas, jis bus svarstomas ir rišamas tik surištas su Vilniaus ir jo teritorijos klausimu ir, kad Vilnius ir jo teritorijos klausimas joku budu negali but ištrauktas iš ginčo objekto tarpo.

Beto, Hymans'as čia pat parbrėžė, kad abi pusės tariasi kaip lygūs su lygiu, kaip dvi nepriklausomos valstybės. Lenkai sutiko. Prasidėjo kalbos apsigynimo, ekonomijos, tranzito ir politikos klausimais. Apsigynimo ir ekonomijos klausimais buvo priimtas tinkamos rezolucijos. Kiekvieną kartą iš musų pusės, buvo vis pažymima, kad tos rezolucijos priimamos atsižiurint į tai, kad tinkamai bus išrištas Vilniaus ir jo teritorijos klausimas. Tai tvirtino ir Hymans'as.

Gegužio 14 d. buvo prieita prie Vilniaus ir jo teritorijos klausimo. Savo motyvus musų delegacija išdėstė tinkamam memorialė, kurs ir buvo paskaitytas konferencijos posėdyje. Lenkai trumpai žodžiu tuoj atsakė, rezervuodami sau tiesas atsakyt į musų memorialą raštu. Musų delegacija kitame posėdyje atsakė trumpai į lenkų delegacijos kritiką. Lenkai po to paskaitė savo atsakymą į musų memorialą.

Galvę paaiškinimus, mės pareikalavome, kad lenkai pirmi išdėstyty savo nusistatymą dėl Hymans'o avantprojekto, nes iki šiam laikui lenkai nėra apreiškę jokio savo nusistatymo. Iš savo pusės mės pasižadėjomė suteikt savo nusistatymą. P. Hymans'as palaikė mūsų reikalavimą. Lenkai atsisakė apreišk savo nusistatymą, o reikalavo mūsų nusistatymo, pasižadėdami apreišk musų nustatymui savo kritiką ir įduot mums notą, kurioj busias išdėstytas jų principų nusistatymas. Tada Hymans'as dar kartą pažymėjo, kad sutarties tarp Lietuvos ir Lenkijos turi but padaryta šiais pamatais:

- 1) Pilnas Lietuvos suverenumas ir nepriklausomybė,
- 2) Vilnius ir jojo teretorija turi buti atiduota Lietuvai,
- 3) tarp Lietuvos ir Lenkijos neturi buti jokių fedearcijos ryšių,
- 4) Lietuva turi ducti Vilniaus sričiai plačią teritorijos autonomiją ir
- 5) tarp Lietuvos ir Lenkijos turi buti ankšti ryšiai (ne fedearcijos ir nesiauriantis Lietuvos suverenumu),—pareikalavo, kad Gegužės 27 d. š. m. abi pusės raštu pareikštų jam, p. Hymans'ui ar jos tinka priimti jojo, Hymans'o avantprojektą kaipo svarstymo bazę ar ne. Jojo nuomone, jeigu be jojo avantprojekto, dar ir abi šalys pristatys savo projektus,—derybose bus trys projektai ir dar sunkiau bus susitarti, kurį jų padėti svarstymo bazei.

Abi pusės sutiko savo atsakymą tuo klausimu duot Gegužės 27 d.

Mūsų deegacija Gegužės 27 d. intėikė p. Hymans'ui savo pareiškimą, kad ji tinka padėti p. Hymans'o avantprojektą tolimesnių svarstymų barzei, pažymėdama, kad tuo savo sutikimu lietuvių delegacija nėra priėmusi to p. Hymans'o avantprojekto nei bendrai nei kurio nors tojo avantprojekto punkto atskirai. Beto dar priėmimas įgyja galės tiktai lygiai sutikus lenkamams priimti tą projektą diskisijų baze.

Lenkai atsisakė tiktai rytą Gegužės 25 d. š. m. Jie atsisakė padėti p. Hymans'o avantprojektą svarstymo bazei iki į konferenciją lygiais su abiem dabar besideriančiom pusėm pamatais nebus prileisti Vidurinės Lietuvos (Vilniaus ir jo teritorijos) atstovai, nes jie, lenkai, negali spręsti Vilniaus ir jojo teretorijos klausimo prieš vietos gyventojų valią ir norą.

Toku budu lenkai norėjo vaizdoje šitų naujų lenkų reikalavimų jis negali klausimą perkelti Tautų Sąjungos Tarybos svarstymui. Želigovskio buvimą Vilniuje legalizuoti. Bet p. Hymans, pareiškė, kad tas nėra galima, nes neatitinka Tautų Sąjungos Tarybos nutarimams, sūlig kurių visais ginčijamais klausimais tariasi Lietuva su Lenkija. Ir aky- Taigi lenkai nutraukdami Briukselio derybas dar kartą parodė pasauliui, kad ne taikos su Lietuva jie nori, bet Lietuvos pavergimo.

LIETUVOS DELEGACIJOS PASIULYMAS.
Lietuva ir Lenkija, turėdamos tikrus pasiryžimus išrišt savo ginčus ir atieities ryšius nustatyt sulyg tiesos ir principų, nusprendė pradėt derybas Tautų Sąjungai tarpimnkaujant ir pirmininkaujant Jo Ekselencijai P. Hymanui Tautų Sąjungos

Tarybos nariui. Dėlei šitų uždavinių jos yra paskyrusios savo pilnai įgaliotus, būtent:

Demokratiškos Lietuvos republikos vyriausybė, Lenkų republikos vyriausybė.... kuri paašikintų savo įgaliojimus ir pripažinę juos esant gerai sustatytus, susitarė dėl sekančių bendrų principų, kurie turi but galutina Lietuvos ir Lenkijos baza.

Skirsnis 1. Lietuva ir Lenkija pripažinstą vieną kitai pilnā neprigūlmybę ir visus juridiškus punktus, kurie iš to išeina. Skirsnis 2. Lietuva ir Lenkija paskelbia, kad jos yra pasiryžusios laikyt tarp savęs taiką ir gerus kaimyniskus sątikius. Todėl abidvi susitarusios pusės apsiima susilaikyt nuo visų nedraugiškų kitai pusei aktų ir rengimosi prie kitai pusei tokių aktų vykdinimo; taip pat jos neapsima toleruot savo teritorijose jokias militariškas įjegas, formavimo, arba organizavimo steigimo, jeigu ta miiltariška įjega arba organizacija butų rengiama kovai prieš kitą susitarusių pusių. Lygiai abidvi pusės pasižada nepraleist pėr savo teritorijas kariuomenę nedraugišką kitai pusei.

Skirsnis 3. Lenkija pripažįsta demokratiškos Lietuvos republikos suverenumą Vilniuje ir jo teritorijoje. Skirsnis 4. Tame atvejūje, jeigu svarbiausios ir, susitarusios ir Sujungtos Valstybės nuspręstų Lietuvai pavest Klaipėdos kraštą, Lenkija apsiims pripažint Lietuvos suverenumą minėtojo teritorijoje.

Skirsnis 5. Kad užtikrinte kulturišką autonomiją lenkiškai kalbantiems Lietuvos piliečiams Vilniaus teritorijoje, Lietuva apsiima padaryt su svarbiausiomis susitarusiomis valstybėmis sutartį, remiantė visų valstybių su Lenkija 1919 m. Birželio 26 dienos sutarties principais.

Skirsnis 6. Turint atminty Versalio taikos sutarties 87 straipsnio 3 paragrafą, Lietuva prisizada juos pritaikint nustatymui sulyg Rygos sutarties, kuri nustatė rubežius tarp Lenkijos ir Rusijos, prie svarbiausiųjų susitarusių ir sujungtų Valstybių nusistatymo.

Skirsnis 7. Lietuva pasižada, kad svarbiausioms ir susitarusioms Valstybėms palaikyme savo nusistatymuose dėl Rygos sutarties, ji sutiksianti pradėt su Lenkija derybas dėl defencyvėsikos militairškos sutarties su Lenkija.

Skirsnis 8. Lietuva ir Lenkija apsiima padaryt pirklybos sutartį, dedant punktus labiausia favorizujamū tautos punktu.

Skirsnis 9. Lietuva užtikrina Lenkijai liuosą priėjimą prie jurių visais savo geležinkeliais ir vandenimis ir apsiima padaryt su Lenkija sutartį kaslink mūto principų (toliaus negalima perskaityt —"A. L." Red.).

Skirsnis 10. Lietuva ir Lenkija sutinka visuose dalykuose vaduotis Tautų Sąjungos statutu arba principais, jos pripažintais.

Skirsnis 11. Tautų Sąjunga gvarantuoja Lietuvai ir Lenkijai šioje sutartyje pažymėtas ir iš šios sutarties išeinamasias ttesas.

Lietuvos Inf. Biuras.

—Sulyg agrikultūros departamento paskelbimo, šiuomet Suvienytose Valstijose ukininkų produkcija bus mažesnė vienu trečdaliu, negu pernai. Stoka lytaus Gegužio ir Birželio mėnesiuose, labai daug pakenkė javams. Bulvių šiuosmet bus 53 milijonai bušelių mažiau negu pernai. Kornai visur geresni už pernykčius.

Skaitykite ir platinkite "Amerikos Lietuvį."

KIEKVIENOS MOTINOS KLAUSIMAS

Yra aprūpinimas užganėdinančio. ir. tvirtinančio maisto jos kudiukai.

Lietuvė motina iš Brooklyno rašo:
"Kuomet mano pačios pienas pasiliovė, aš viską bandžiau — pagaliaus gydytojas man užrašė

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

ir mano kudiakis umu laiku pradėjo tarpti. Šiandien jis yra pavyzdžiu sveikatos."

THE BORDEN COMPANY,
BORDEN BUILDING, NEW YORK.

Iškirp šį kuponą DABAR—ir prisiųsk ŠIANDIEN 10 ir gausi DYKAI mūsų knyga, KUDIUKŲ GEROVĖ, kuri paaškins, kaip užlaikyti kudiukį sveiku. Taipgi gausi maitinimą instrukcijas jūsų kalboje.

Vardas
Adresas
0180

PO MEDŽIU

Malonūs broliai ir sesers! Viskas turi savo gyvenimo rubežius, pradžią ir pabaigą ir nėra nieko amžino. Viskas gyvena tik savo laiką, ir tą atgyvenęs turi žūt, tik vienam lemta gyvent trumpiau ir žūt greičiau, o kitam vėl lemta žūt vėliau ir tik laipsniškai, pamažėli. Šiandien rasime labai daug žmonių tautų, kurios senovėj buvo tvirtos ir galingos, šiandien jos yra silpnutės ir mažai kam žinomos. Reiškia, jos laipsniškai silpnėjo ir dar vis eina silpnyn, kol visai išnyks. Jų nykimu ir silpnėjimu yra priežastis, tai užsispyrimas prieš reformas, stiprus prisirišimas prie savo nemainomo budo ir įsitikėjimas jame, manant, kad jokios permainos, joki patobulinimai nėra reikalingi, kad visi kiti yra ne išmintingi, silpni, o kurie reformuojasi, tobulinasi, tie klysta. Toks prisirišimas prie savo nemainomo stovėjimo ant vietos, o kas ant vietos stovi, turi žūt, nes kitiems einant pirmyn, jis turi pasilikti ant vietos, o einantiems jį pralenkus, apleidus, palikus ir užmiršus, jei nenori judintis iš vietos, turi žūt, jeigu kitiems jau tūli nuėjus pirmyn, jis pradės irgi juos sekt, tai nuo jį pralenkusių visgi bus atsilikęs toli, kelionėje ils ir pats vienas kefonėje budamas, reikalingas sau pagalbos neprišaukdamas, irgi žus, nors kiek biskį vėliau. Taip žuvo savo laiku buvusi galinga rymionių tauta ir ją jau niekas ne atgaivins. O ji buvo pasaulio viešpačiu. Taip silpnėja ir laipsniškai žuva pirmutinė kulturoj pakilusi chinų tauta. Taip lygiai silpnėja ir prie išnykimo eina kultūros ir civilizacijos lopšys, grekų tauta. Ir dar daug kitokių tautų silpnėja ir nyksta, nes jas nustelbia vėlesnės, kurios yra greitesnės, ir spėja žengt su gyvenimo vystymosi vilnimis. Bet ir šitos, laikui bėgant pails, nespės žingsniuot su jaunėnėmis, sustos ir turės išnykti. Pastaruose amžiuose, karių istorijoje mažai rasime tokių karių, kuriose nebūtų francuzai dalyvavę. Šiandien jie jau džiaugtis privalo, kad kariaut juos niekas neverčia. Pastaroje karėje francuzų su vokiečiais, jei nebūtų gelbėję jai anglai ir Suvienytų Valstijų kareiviai, visi francuzai būtų likę vo-

kiečių vergais ir būtų išnykę greičiau, nors jau ir nuo seniaji jie laipsniškai nyksta, nors tas nykimas stengiamasi visai budais sulaikyti. Taip lygiai dalykai eina ir su daugeliu kitų tautų. Tas pats ir su religijomis. Žuvo stabmeldžių gadinė, nes ją nustelbė krikščionybė. Laikui bėgant, krikščionybė susiskaldė į daugelį mažesnių ir didesnių, stipresnių ir smulkesnių dalių, kurių vienos jau žuvo, kitos gyvuoja kiek stipriau, kitos silpniau. Pastaraisiais laikais tulos krikščionių sektos ėmė eit klaidingais keliais, nes pametę religijos užduotį, nuėjo į politikos reikalus, ir tuomi netik kad bažnyčiai ne atneš naudos, bet ir pakenkė šalies sveikatai. Antai Ispanija, kurios valdžia pusiau sujungta su religija, atsiliko labai toli nuo kitų tautų. Savo laiku Lenkijos svietišką valdžią vedė bažnyčios viršininkai ir šalį privedė prie nupuolimo, ji teko svetimiems. Dabar atsivavusi vėl mėgina žengt savo senais takais, ir jei jų ne neatsizadės, ne ilgai laukus vėl žus ir tekus svetimai globai, išnyks. Didės Rusijos valdžią vedė bažnyčia, Rusija sugriuvo, gi bažnyčia visai susilpnėjo ir negali tikėtis sugrįžt į savo praeities dienas, nes kas praeina, tas daugiau negrįžta. Labiausia tie nesugrįžta į savo praeitį kurie daug įsiskandė, tikėdami daug surast ir daug turėt. Meksikoj bažnyčia mėgino svietišką valdžią paimt iš savo rankas, bet nepasisekė ir dėlto ten nėra ramybės, o iš to nėra naudos nė bažnyčiai, nė valstybei. Ir taip religijoms maišantės ne savuose dalykuose, jos vis kas kart tolinasi nuo savo užduočių, skaldosi, silpnėja, ir laikui bėgant, jos visai gali susilpnėti ir jų vietą gali užimti kitos, naujos.

Su tautomis, religijomis ir kitais dalykais, eina ir žmonių papročiai ir prie jų prisirišimai. Kiek laiko atgal, žmonės buvo labai prisirišę prie burtų, ir į juos labai tikėjo. Bet laikui bėgant, burtai ėmė nykt, nes žmonės vėliasnės gadinės pradėjo ir juos netikėt, išjuokt tikinčius ir burtus ir galiausiai tūli net patį persitiktinę, kad tikėjimas į burtus tai yra neišmintingas paprotis, patį liovėsi į burtus tikėje, ir kitiems aiškint, kad tai ištikrųjų toks tikėjimas yra dalykų tikėjimo nevertu. Ir argi verta tikėt į tokį burtą, kaip kad žmogus, ko nors išsigandęs, tris kartus spjauja ton pusėn, iš kurios nuoganda jį pasiekė. O tokių ir tam panašių burtų pas žmones buvo nesuskaitomi tukstančiai, pas visas tautas, nevien pas lietuvius.

Labai daug burtų žmonės prisilaikydavo ir šiandien prilaiko tai prie šeimyniško gyvenimo ir prie susiporavimo. Ir tų burtų žmonės drūčiai laikosi netik tamsūs, neapsišvię, bet net ir mokslas žmonės. Buvo tikima, kad laimingiausiu mėnesiu yra Gegužis, o iš dienų laimingiausia tai pėnnyčia. Į tai tiki daugelis dar ir šiandien, o ypač nelaiminga pėnnyčia skaitoma, jei ji pareina trylikto mėnesio dienoj. Dar iki šiol yra užsilikęs burtas pas daugelį žmonių, tai mėtymas senomis korpėmis į jaunevedžius, išeinant iš bažnyčios, ar nuo tekos namų, arba barstymas jų grūdais, iš bažnyčios sugrįžus namo, tikint, kad mėtymais ir barstymais siunčiama jau navedžiams laimė.

Laikuose Jonosiaus pranašo, jureiviai tikėjosi nelaimingos kelionės, jei ant jų laivo keliaus šventikas (kurnigas) ir didelės jurių audros, jei su jais keliaus žmogus, apsiirėgęs juodais drabužiais.

590 metuose Europoj buvo kaltinama kometa, kaip atnešusi marą. Liga baigdavosi tankiu čiudėjimu ir ėmūs ligoniu čiudėt, buvo ženklas, kad ligonis mirs. Tais tai laikais pas žmones ėjo paprotin kam nors čiudint sakt "buk sveikas" kuri vėliau savai perdirbo "Dieve duok tau sveikatą", o lietuviai tą sakinį persidirbė į "ant sveikatos" ir šiandien jį visur vartoja.

Senovės rymionai prilaikė burtus tokius, kad jei tuoj atsikėlus reikėjo nusidžiaudėt, tai ėjo atgal į lovą, ar kitokį guolį kuriame gulėjo, tikint, kad tuojau susisirs, o jei nusidžiaudeta susiaunant kojas, tai išnaujo jas auta, kad išvengus staigo susirgimo.

Savo laikuose garsus Aristotelis sakydavo, kad čiudėjimas nuo piet iki pusiau-nakčio tai ženklas laimės ir gerų pasekmių, o nuo pusiau-nakčio iki piet, nelaimės ir nepasisekimų.

Šiandien Amerikoj ypač

LIETUVIAI AMERIKOJ

Trečia ir ketvirta Liepos jau praėjo, kurių atmintis pas mane pasiliko. Prieš tai jau keliomis dienomis tarėmės su keliu lietuviu, kaip būtų patogu nuvykus į N. A. A. sandariečių išvažiavimą-pikniką.

3 d. Liepos žmonės apsi-pylė prakaitu dėlei didelio karščio, ką tik saulei patekėjus. Žmonių judėjimas gatvėse nepaprastas, galvutrukčiais visi skubinasi apeleisti miestą, kas į vasarnamius, kas į pajūrius, bile tik gautis ten, kur nors biskį vėsiau. Męs su Sekiu nesuradome kito išėjimo kaip tik sėstį ir trukį ir vykt į Bostoną. Atvykus į Bostoną pajutome dar didesnį karštį, negu Lawrence. Nieko nepaisėdami, sėdome į laivą ir plaukėme tolyn nuo krasto, jurių gilumon. Laivas buvo pilnas žmonių, senų ir jaunų, turtingų ir pavargusių. Už valandos priplaukėme vasarines maudynes, vadinamas "Nantaski beach". Ten buvo tukstančiai žmonių, įvairių tautų, tarp kurių sutikome ir vieną lietuvį, kurs sakėsi jau antru kartu šiuosmet čia lankosi. 7 valandą vakare sugrįžome į Bostoną, kur turėjo progą atlankyt mūsų dalininko M. Petrausko koncertą. Gaila, kad suspėjome tik ant pusės programos, bet visgi buvome labai užganėdinti. Dėlei didelio karščio žmonių koncerte buvo neperdaugiausia. Po koncertui pasimatėme su keliais pažįstamais, veikėjais, kaip tai dr. Alseika, M. Petrauskas, "Sandaros" redaktorium Šlakiu, ir kitais. Pasikalbėję su kitais veikėjais, grūnojėme į Jokubausko gūničią, kur vieni kitiems išreiškėme savo mintis ir apkalbėjome sandariečių veiklumą, pasikū ėjome į nakvynes. Nežinau kaip mano vienniečiai tą naktį praleido, bet aš iki pat ryto neužmigau, varčiau si nuo vieno šono ant kito, negalėjau užmigti; užia, pyška, rėkauja, šauda, vis tai tie išdykėliai vaikėzai.

Ryto metu atsikėlę skubinomėsi rengtis kelionėn ir išsirengę, besišnekučiuodami, net nejutome kaip prisivažiavome vietą, kur turėjo but sandariečių suvažiavimas. Čia greit ėmėmėsi prie darbo, kad užvest tvarką pirmiau kol publikos ims rinktis. Man teko ties vartais pakabint dvi vėliavas: Lietuvos ir Suvienytų Valstijų. Vos spėjau pakabint vėliavas, atbėgo du svetimtaučiai vaikai, galbut 6 ar 7 metų, pasižiūrėjo į vėliavas ir vienas kito užklausė, katra jam vėliava gražesnė. Užklaustasis pasižiūrėjęs į abidvi, ir pirštu parodė į Lietuvos vėliavą.

Saulės spinduliai taip kaitina, kad prakaitą negalima spėt šluostyt nuo kaktos. Dailus tarp pušyno ežeraitis neparodo jokių vilnių, rodosi, kad ir jis lygiai su žmonėmis kenčia šaulės spindulių karštumą. Mums apsirošus, tuojaus pradėjo ir publika rinktis. Pirmiausia Worcesterio jaunimo pilnas "trokas," apkaišytas Lietuvos ir šios šalies dekoracijomis, paskui toks pat "trokas" iš Lawrence, Lynn, Cambridge, Montello, o iš So. Bostono tai net tris speciališki elektriniai, kaupini vagonai, su šimtais jaunėnėnių ir senėnių mūsų viengėnių atvažiavo. Tuojaus didelis daržas ir pušynas pripildė automobiliais, kuriais lietuviai atvyko iš visų apygardų. Čia visi linksmi, smagus, vieni kitus sveikina, vienus kitiems perstato, kiti džiaugiasi pamatę savo senus pažįstamus, kurių jau seniai nematė, dar kiti į kny-gutes rašosi kitų adresu, ir taip nepabaigtas krutėjimas.

J. Žukauskas.

Bridgeport, Conn. Birželio 29 d., buvo viešas susirinkimas, su tikslu išduot raportą atstovo, dalivavusio Liet. Suvažiavimo Washington, D. C. Gegužio 30—31 d., 1921, ir paaiškinimui kaslink išmokėjimo nuosimčių pirkusiems L.L.P. Bonus, kur ir kokiū būdu pirkėjai galės gaut nuosimčius. Atstovas Juozas Dulbis, skaitė suvažiavimo protokolą, nes kątik buvo gavęs ir nekuriuos klausimus paaiškino plačiau. Parskaičius protokolą, pirmininkas užklausė publikos ar visiems aišku, ir leido duot klausimus. Iš publikos buvo dvi pastabos: 1) kodėl protokolų sekretorius neišvertė lietuviškai nekurių rezoliucijų, nes angliškai nevisiems suprastina; 2) pastaba tai Washingtono Suvažiavime pakeltas klausimas svarbus, kad išnešt rezoliuciją Lietuvos Valdžios reikalaujant, kad Lietuvos įvairūs valdininkai prisilaikytų geresnės tvarkos, kurios dabar yra stoka, kaip tai valstijų ir apskričių valdininkai ir milicija elgiasi žiauriai su Lietuvos piliečiais. Paveizdan maž-daug kokiame atsitikime neištiria dalykų, kal-

tinamas ypatas tąso po kalėjimus ir net pavartoja tą seną carišką taktiką, nagaikomis plakimą ir kitokius žiaurčius budus. Nes Amerikos lietuviai pageidauja, kad Lietuvoj jau reikėtų prašalint inkveziciją ir vykdyt laisvę. Gal Washingtono Lietuvių Suvažiavimas kaip tik ir turėjo progą išnešt minėtą rezoliuciją, Lietuvos valdiškos tvarkos dėlei.

Toliau priėmus raportą, buvo aiškinta kaip ir kur nuosimčiai bus išmokėti už L. Bonus. Valdybos nariai agitavo, kad paaukaut nuosimčius Liet. Valstybės Fondan, ant ko daugelis iš susirinkusių sutiko, kad paaukapt, taipgi komisija iš trijų ypatų nuskirta, kad stengtųsi įteikt prašymus Connecticut Valst. Kongresmonams ir Senatoriams dėlei pripažinimo Lietuvos per Sus. Valstijas.

Užbaigus paskolos reikalus, pakelta klausimas ar būtų reikalinga sutvert Lietuvos Piliečių Sąjungos Skyrių. Apkalbėjus plačiau prieita prie rezolūtų ir pavyko sutvert iš 13 ypatų, nors pamatai L. P. Sąjungos Skyriui. Užsiregistravusieji nariai stengsis organizuot minėtą skyrių, kad užregistruos visi Bridgeporto lietuvių piliečiai.

L.L.P. Stoties Koresp.

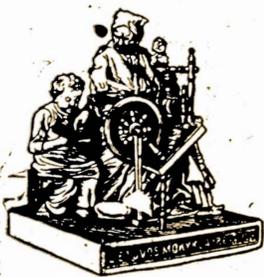
Philadelphia, Pa. 26 d. Birželio čia tapo pašvesta nauja lietuvių šv. Jurgio parapijos bažnyčia ir mokykla. Pašventimo apeigas atliko monsegnoras Masonas, patarnaujant lietuviams kunigams, Karaliui ir Čiapukaičiui. Birutos horas, pašventime ceremonijoms pasibaigime, padainavo "Sužadink jausmus," vadovaujant viengėniui Grajauskui. Pamokslą sakė kunigas Karalius, per monsegnorą Masoną maldaudamas Dievą už mūsų tėvynę Lietuvą.

Iš bažnyčios žmonėms einant buvo dalinama kortelės, ant kurių atspausdinta kunigo Zimblio paveikslas ir jo pagerbimui Kazio V. parašytos eilės: Troškimas mūsų išsipildė: Nauja bažnyčia įkurta! (Tas širdis mūsų džiaugsmų pripildė).

Drauge su ja ir mokykla! Valio! už tą, darbštus klebone, Valio! tau, kunige Zimbly! Štai tau nuo mūsų padėkos donė, Nes mums darbuojies kiek gail. Štai teikiame tau liaurų vainiką. Už didžiūs darbus nuveiktus! Veiki uoliai—nematom dyką, Tad ir vainikas nenuždžius! Dabar visi jau mūsų vaikučiai Mokės lietuviškai skaityt Ir melsis mūsų kalboj, mažučiai, Išmoks lietuviškai rašyt. Jau jie daugiau nevirš į lenkus, Į jenkės, vokiečius, airišius; Kurie šiandien mokyklon lankos, Jie puoš mūsų tautą, lietuvius. Valio ir tiems, kurie aukavo Plytelių šiem įsteigt namam! Viename garbins Dievą savo, Kitame mokslą teiks vaikams.

Du Bois, Pa. Bedarbės ir čia jaučiamas. Kasyklose darbai eina tik po tris dienas per savaitę. Be darbų žmonių yra daug. Daugelis užsiima degūnės dirbimu. Buvęs čia vargonininku J. Kovas, pasitraukė nuo vietos iškeliavo į Naują Angliją.

APIE IVAIRIUS DAIKTUS

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

Robertas Owenas gimė mieste šiaurinėj Valijoje, Anglijoje. Jo tėvas buvo žmogus darbininkas. Jis darė balnus ir turėjo drabužių skalbyklą. Robertas Owenas iš jaunų dienų pasirodė gabus vaikas, jis mokinosi visomis pastangomis, kad išstobulint savo protą. Jis taipgi dirbo, kad savo rankų darbu sau duoną užsidirbt ir susitaupint ant ateinančios dienos. Taip jis darbavosi pakol nepastojau užžiūrėtojum didelio audyklų fabriko. Tuose laikuose fabrikai buvo vieta, kur tik vargingiausi ir mužeminti žmonės galėjo rast priėglaują. Mokestis buvo neišmaitinaiti žmogų, valandos darbo neaprubežiuotos, fabrikų kuopnumas visur viešpatavo ir edė žmonių sveikata. Robertas Owenas jau nuo žmonių sveikata. Robertas Owenas jau nuo jaunų dienų pradėjo rūpintis kaip pagerint tų vargšų žmonių gyvenimą, dabar pastojęs vyriausiu užžiūrėtojum fabriko, pasiryžo savo darbininkus gelbēt. Jis ap-rubežiavo žmogaus darbą, valandomis darbo ir pasilsio. Pirmas didelis pagerinimas žmonėm. Jis pasirupino mažus vaikus nekankyt su darbu, bet parupino jiems mokyklą, mokintis. Jis pirmas išvalė savo fabriką ir įvedė švarumo ir vėdinimo tiesas, kad žmogaus sveikata nenyktų nuo nešvarumo ir purvo. Jis pirmas pradėjo rūpintis žmonių gyvenimu, pats juos lankydamas ir siųsdamas pasiuntinius, pradėjo mokint žmones, švarumo. Jis pirmas sutaisė savo darbininkams krautuve, kur jie galėjo pirt savo gyvenimo reikmenis daug pigiau. Jo fabrikas netrukus pagarsėjo po visą Angliją ir aplinkines viešpatystes, daug įvairių žmonių, karalius ir valdonai lankėsi ir gerėjosi, kad jo darbas buvo tikra paveizda visiems kitiems fabrikantams.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

Robertas Owenas gimė mieste šiaurinėj Valijoje, Anglijoje. Jo tėvas buvo žmogus darbininkas. Jis darė balnus ir turėjo drabužių skalbyklą. Robertas Owenas iš jaunų dienų pasirodė gabus vaikas, jis mokinosi visomis pastangomis, kad išstobulint savo protą. Jis taipgi dirbo, kad savo rankų darbu sau duoną užsidirbt ir susitaupint ant ateinančios dienos. Taip jis darbavosi pakol nepastojau užžiūrėtojum didelio audyklų fabriko. Tuose laikuose fabrikai buvo vieta, kur tik vargingiausi ir mužeminti žmonės galėjo rast priėglaują. Mokestis buvo neišmaitinaiti žmogų, valandos darbo neaprubežiuotos, fabrikų kuopnumas visur viešpatavo ir edė žmonių sveikata. Robertas Owenas jau nuo žmonių sveikata. Robertas Owenas jau nuo jaunų dienų pradėjo rūpintis kaip pagerint tų vargšų žmonių gyvenimą, dabar pastojęs vyriausiu užžiūrėtojum fabriko, pasiryžo savo darbininkus gelbēt. Jis ap-rubežiavo žmogaus darbą, valandomis darbo ir pasilsio. Pirmas didelis pagerinimas žmonėm. Jis pasirupino mažus vaikus nekankyt su darbu, bet parupino jiems mokyklą, mokintis. Jis pirmas išvalė savo fabriką ir įvedė švarumo ir vėdinimo tiesas, kad žmogaus sveikata nenyktų nuo nešvarumo ir purvo. Jis pirmas pradėjo rūpintis žmonių gyvenimu, pats juos lankydamas ir siųsdamas pasiuntinius, pradėjo mokint žmones, švarumo. Jis pirmas sutaisė savo darbininkams krautuve, kur jie galėjo pirt savo gyvenimo reikmenis daug pigiau. Jo fabrikas netrukus pagarsėjo po visą Angliją ir aplinkines viešpatystes, daug įvairių žmonių, karalius ir valdonai lankėsi ir gerėjosi, kad jo darbas buvo tikra paveizda visiems kitiems fabrikantams.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

atydą daugelio žmonių ant save, net ir Anglijos parlamentas užgryrė jo darbą, manydamas, kad Owenas išnainkins daugumą skurdo. Owenas mokino savo žmones remtis ant savo pečių, ant savo proto, ant gelbėjimo vienas kito kooperatyvišku budu, sakydamas, kad nereikalaut pagelbos iš niekur, žmogus turi pats save gelbētis ir vienas kitam pagelbēt, tada skurdas nekankys. Bet jo mokinimas žmonėms pradėjo netikt delto, kad jis nemokino laukt pagelbos, iš dangaus. Daugelis jam priešinosi, o ypatingai žmonės, kuriuos jis gelbėjo ir norėjo nuo jų skurdą pašalint. Owenui pradėjo nesisekt. Jis praleido visą savo turtą gelbėdamas vargšus. Vienok jo darbą pasiēmė varyt kiti ir jo pradėtas darbas iki šiai dienai tobulinamas. Darbavietės visur prižiurimos, kad žmonės jose dirbanti turėtų švaresnį buvį ir valandos darbo yra trumpinamos, žodžiu sakant, Owenas padarė pradžią palengvinimui gyvenimo viso pasaulio žmoniui, dirbančiai fabrikuose.

Kitas garsus vyras buvo Richardas Cobden, kurio Anglijos vargšai žmonės niekad nepamirš, nes jis iškovojo jiems pigesnę duoną. Jis kaip žmogus su didele energija atėjo į Anglijos parlamentą reikalaujdamas, kad muišas būtų nuimtas nuo įvežamų grūdų, nurodydamas reikalą gavimo pigesnės duonos vargingiems žmonėms. Iškarto niekas nenorėjo jo klausyt parlamente, bet jo nenulstantis reikalavimas atsiekė nupiginimą duonos.

Cobden atsižymėjo ne vien nupiginimu duonos, bet jis dar dirbo, kad sumažintus kareiviją; pagal jo supratimą, kareivija nebuvo reikalinga, nes žmonės tik per savo nesupratimą kareivius užlaiko, juos dengia ir maitina. Todėl jis ėjo prie valdonų ir daug aiškino jiems, kad neapykanta tarpe tautų ir karės iš to kylančios nekas kitas yra kaip žmonių netobulumas, per kurį užsideda ant savo sprando jungą maitinimo kareivių ir eikvojimą savo truso dirbime amunicijos. Cobden permatė aiškiai, kad žmogui yra gana sunku save išmaitint, ir save dengt, o kada prisieina dar maitint ir dengt kareivius ir tokius žmones, kurie nieko netveria kaip tiktai stovi apgynime, tai jau gyvenimas daug sukesnis. Cobden'as neišmetinėjo už tai kareiviams, kurie yra tikrai vyrai ir verti pagyrimo, jauni ir drąsus. Bet jis neapkentė karių ir tos sistemos, kuri priverčia žmones kareivius laikyt. Žmonių neapykanta vienas kito, kuri ir priverčia užlaikyt kariumenes. Kad palengvint žmonių gyvenimas, reikia žmonėms guodot teisybę, lavintis guodot kito žmogaus tiesas taip, kaip ir savo. Cobdenui atėjo į pagelbą kitas garsus žmogus, Jonas Bright, kurio jauna žmona mirė nuo džiovos ir laike jo metavonės atėjo pas

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

MADAME STORČ.

IR JOS DARBAI PASAULINĖS KARĖS METU.

Surinko ir lietuvių kalbon vertė

V. S. Jokubynas.

(Tąsa nuo 27 No.)

Hejado Pašos piktumas, kuomet jis sužinojo, kad "krikščioniškas sūva" pavogė jam brangiausią perlą jo hareme, neturėjo rubežiaus. Didesnė nelaimė išskriauda jį paliet negalėjo. Visi svetimi pavaldiniai Konstantinopolį, tuomi pasipiktino, o Francuzijos ambasada atsidurė kėbliame padėjime. Galiaus Francuzijos valdžia perprašė Hejad Pašą, kapitoną Storč išbraukė iš armijos, ir tuomi viskas pasibai-gė. Bet Hejad Paša vis dar savo nelaimės neužmiršo, ir pabėgėlius surado Vienoje, ir panaudojo visus diplomatiškus budus, idant atgaut savo Nexie. Pabėgėliai pajuto, kad jų buvimas yra pavojuje, tad greit išbėgo į Bulgariją ir apsisistoję Sofijoje. Bulgarijoj tada buvo neapkenčiama Turkija ir jos sultonas, todėl pabėgėliai čia priimta atviromis rankomis.

Išpradžiu Nexie jautėsi laiminga ir džiaugėsi savo liusybe ir sensacijomis, kurias išsiskandavo jos skaistumas. Vyrai, iš tarpo jaunesnių ir senesnių aristokratų ir valdininkų, apipildavo ją daugybėmis pagyrimų. Kapitoniui Storč nepatiko jo pačios sugyvenimas su svetimais vyrais, bet nieko negalėjo tame veikt, visame turėjo pasiganėdint tylėjimu; kitaip būtų sukėles prieš save skandalą. Čia Nexie pamėgo kokieterija ir duelius. Jos sekiotojų eilės didėjo. Kada jos vyro turtas išsisėmė ir reikėjo pagalvot apie pragyvenimą, ji atvėrė savo fondą, kuriame pinigų nestokavo. Metams nesukakus, Storč, nepakęsdamas savo šeimyniško gyve-

nimo, pradėjo ilgėtis savo tėvynės, ir vieną dieną, palikęs viską, iškeliavo į Paryžių, per Berlyną, kad apsi-žiūrėtų Austrijos, kur Hejad Pašos agentai dar vis jį medžiojo.

Per pastaruosius 8 metus Nexie pilnai subrendo. Kuomet ji papulė į teisybės rankas, Suvienytose Valstijose, buvo pilnai pabaigusi 23 metus. Gyvenimą jį vedė išdidžiai. Biltmore viešbutyje, New Yorke, tarnai turėjo užsilaikyt kalitoriuose labai tyliai. Tarnaitė jos kabinetan buvo užginta pri-startint prie durų, priešpie-tus, be pašaukimo. Ji kasdien maudėsi 11 valandą ryto, varpeliui suskambėjus, įeidavo tarnaitė į jos miegamąjį kambarį ir apreikšdavo kad maudynė jau prirengta. Tada Madama Storč atsikeldavo, apsisupdavo šilkinio ploščium, įsistodavo į zuikio kailio kurpes ir ėjo maudy-tis. Jos tarnaitė Marė, pasakoją:

—Ar tai viešbuty d'Angieterre, Petrograde, ar viešbutyje d'Alba, Madride, ar Biltmore viešbutyje, New Yorke, rytmetiniai mano už-daviniai buvo vis tie patis. Madama neužmiršdavo nė mažiausio daiktėlio. Jos ap-rėdalai buvo pilkos parvos, ką ji laikė priėinamiausiu savo nerams. Aš, jei tar-naudama irgi dėvėjau pilką drabužį. Maudynei ji nau-dojo karštą vandenį, nes šal-to bijojo. Kartą kelionėje iš Maskvos pilies į tolimesnę viliją važiuojant rogėmis, peršalo ir nuo tada net pamislyt apie šal-tį bijojo. Maudynėje ji prabudavo 15 minutų. Po maudynei prasidėdavo ma-

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo apsakymų. Aš noriu vėl klausyt apie garsius pasaulio vyrus. Aš mėgstu apie juos klausyt.

—Vaikeli, tu gal kada išgirsi gerus žmones kalbant apie Robertą Owen, tau kalba bus nesuprantama, todėl, kad apie tą žmogų niekad nieko buvai negirdėjęs. Todėl aš tau papasakosiu apie jį kas jis buvo.

—Mama, aš ir vėl pas tave pasiklausyt tavo ap

UKININKYSTĖ.

ir linosas nuo rudžių ir puvimo bakterijų, o labiausia turi but auginami taip, kad šaknis turėtų švelnų skonį, ne draskantį, edantį ir eterišką, kokį turi auganti be žmogaus priežiūros.

Europos, ypač Bavarijoj, Silezijoje, Norinbergijoje ir šiaurinėje Francuzijoje, yra didelės krienių plantacijos, kur žmonės jų auginimu vien tik ir užsiima. Amerikoj krienių auginimu užsiima tik dideli daržininkai, kurie užsiima auginimu daržovių arti didelių miestų, daugiausia vokiečiai, kurie turi prityrimus iš Europos. Jie moka juos auginti, žino kaip prižiūrėti ir rusiuose užlaikyti ilgiam laikui. Ant rusių jie turi įsitaistę tam tikrus namelius, kuriuose yra prietaisai krienių nuskutimui ir sutrynimui, kur paskui jie dedama į mažas bonkutes su mums jau žinomu užrašu "horse radish." Gaminiojų dalykas, kaip jie krienus sutaiso, vienus, ar sumaišydami su ropėmis ar pastarnokais, perkandčiuosius tas neapeina, gana to, kad sutaisyti žmogaus apetito padidinimui. Krienai be priemaišų išlaiko ilgai, nenustodami savo kvapo ir skonio, gerai užlaikomi yra tinkami naudojimui 3-4 savaites, kuomet su priemaišomis genda tuojaus atidarius bonkute, prarugsta ir permains savo kvapą, kur daugiausia panašus puvėsiamis ir todėl liekasi negardūs ir netinkanti žmogaus naudojimui.

Krienai savo šaknyje turi žymią dalį cukraus, baltymo ir didelę dozą eteriško aliejaus. Krienai, kaip vaistas buvo naudojama jau senoje gadynėje ir todėl veik visiems civilizuotiems žmonėms jie yra gerai pažįstami ir šiandieninėje gadynėje.

Dirva krienių auginimui turi but skiriama atvirame lauke, kur iš visų pusių saulė užšvina. Žemė turi but giliai išdirbta, drėgna, bet neperšlapia ir kiek galima, apvalyta nuo nenaudingų žolių. Jų auginimas toj pačioj vietoj galima palikt keturiems metams be išdirbimo atnaujinimo. Per tą laiką žemė pusėtinai nuala, kadangi krienių didelės šaknis ištraukia iš žemės visas sultis. Po keturių metų žemę jau reikia taisyti. Smiltje krienai gerai neauga, nes šaknis buva plonos ir turi netikusį skonį. Bet augusius krienus galima sunaudot pasodninkams net parduodant, kur jiems yra pirkėjų.

Sodinimas ir priežiūra.

Krienams skirtą žemės plotą galima užsodinti jų atliekamomis dalimis, kurių užtektinai pasidaro rudenyje, krienus kasant. Kiekviena krieno didėji šaknis turi keliatą šoninių šaknų, mažojo piršto storumo. Tokias šaknis reikia peiliu nupjauštyti, jas apvalyti nuo nereikalingų gruzų ir plonų šaknelių, išrenkant kur dailiausias turinčias bent po dešimt-dvyliką akučių. Iš viršutinių išaugs stambai, gi iš apatinių šaknis. Taip surinktas šaknis reikia gerai nušluostyti vilniniu ar bovelniniu audimu, paskui jas surišti į pundelius, po 100 kiekviename ir tuos padėti rusyje, į drėgnas smiltis ar tam tyčia iškastą duobę ir tegul ten stovi iki pavasario, kada prieš sodinimo laikas. Neturint savo pasodinkų, galima tokius pirkti nuo daržininkų, kurie užsiima krienių auginimu, kuriuos visuomet galima surast ukiškų laikraščių skelbimuose ir sėklų kataloguose.

Kaslink metodos, kuri yra reikalinga prieš krienių auginimo, kad augalą privedus prie vieno ar kito krypsnio, bus neprošalę čia jų paminėti dvi, kurios yra skaitomos svarbiausiomis Europoj, ir čia, kadangi čia, Amerikoj, krienių auginimo metodą atgabeno iš Europos.

Sodinant pasodninkus pavasario metu reikia juos sodinti taip greit, kaip tik žemė pasiluosuoja nuo antšalo ir šiek-tiek ima apdžiūt. Ankstyvas jų sodinimas yra reikalingas tam, kad pasodninkai galėtų kuogreičiausia suleisti šaknis, imtų leist diegus, nes norint rudenyje jais naudotis, reikia jiems ir laiko daugiau, kad gerai suaugtų.

Metoda pirmą.

Dirvą, paskirtą krienių auginimui, rudenį reikia suart, kad išdraskius ten esančias žoles, ariant ne giliai. Vėliau tą dirvą akėčiomis reikia išakėti porą kartų, kad aparty žolių šaknis išdraskyt paviršium ir ten jas sunaikint. Paskui užakėtą dirvą už-

krėst trašomis, apart giliai, arimą skersai suvarinėt kultavateriu iki 10-12 colių gilumo ir galiaus suvoliot sunkiu volu.

Pavasaryj, kaip tik žemė apdžiūvo iki tiek, kad vežimu galima pervaziuoti, tuojaus reikia dirvą vėl užkrėst trašomis, paviršium apart, užakėti, suvoliot ją ir suženklint sodinimui, rėdais, 24-30 colių vieną nuo kito. Išilginius rėdus paskui reikia suženklint skersai, paliekant 12 colių tarpuose.

Taip dirvą prirengus, reikia imtis tada prie rudenį prirengtų pasodninkų, kaip jau pirmiau pasakytą, gerai juos nušluostant vilniniu, ir sodinti į ženklų kryžiaus, plongaliu žemyn, kuoleliu padarius duobukę taip giliai, kad pasodninko viršunę būtų galima pridengt bent colių žemės. Užertą žemę, kaip aplink pasodninką, taip ir ant jo viršaus, reikia rankomis apspausdinti ir tada sodinimas bus užbaigtas.

Dabar liekasi tik auginimo darbas. Prie auginimo reikia suprast reikalingumą ravėjimo ir sujudinimą žemės po bangių lytų ir vasaros karščiuose, ir apibraukymą augančių krienių šaknų. Apžarstymas žemėmis arba kaupimas, turi but atliktas sulyg augalų reikalavimo, kelis kartus. Antras kaupimas, pabaigoj Birželio mėnesio (vidurinėse šiaurvakarinėse ir šiaurinėse valstijose), reikalingas tam, kad storėjančios ir augštai augančios šaknis, kylančios per liuosą žemę, apivalytų nuo įvairių puvėsių, kurie ant jų atsirado buvant joms žemėje, pirmiau pradėjant joms augt. Bet tai dar to negana. Pirmiau apžarstymo žemėmis, šaknis reikia atkast bent iki pusei, paskui su šake, ar tam tikru dvidančiu matiku šaknį apžeboti, išskelt augštin bent porą colių, peiliu nupjauštyti visas šonines šaknis, o pačias ploniausias nubraukt ranka, arba ir šurkščių skarmalu, kad šaknis užaugtų lygios, ne guzuotos ir liuosos nuo išsišakojimų ir suskilimų. Apskabant šaknis, tuom patim laiku reikia apskabyti ir lapus, bea-kojančius kamblius, paliekant jų tik vieną, patį storiausią, kas verčia šaknis augt storomis, nes augant daugeliui kamplių su daugybe lapų, iš šaknų visa spēka eina tik į lapus ir tada šaknims augt storomis nėra galimu, ir tada krienai išauga tik kaip laukiniai, nenaudingi augalai. Taip apskabius šaknis ir lapus su kambliais, šaknims reikia apžert žemėmis, kiek galint apspausdant rankomis, rėdais ar po vieną, paskui perdēm grėbliu žemę sulyginti, kad dailiau išrodytų ir, kad išdraskyt tarpuose augančias žoles, kurias paskui reikia sugrėbus sumest ant krivos, saulėtoj vietoj, kad ten sudžiūvę, daugiau nežaliuotų. Užbaigus šią darbą, už kokių trijų savaičių, reikia jį atkrotot ir paskui jau nieko nedaryt net kol prieš laikas jų kasimo, rudenyje.

Metoda antra.

Antroji metoda yra beveik ta pati kaip ir pirmoji. Ji skiriasi tik tame, kaip pasodninkai turi but apvalyti nuo atlaikų, kaip sudėti ir kaip turi but apskabyti.

Amerikoj yra priimtu laikyti šaknis, pasodninkus, žemėj įkastose lentų skryniuose, kad gautų daugiau oro, geriau išgaruotų ir todėl turėtų geresnį skonį, kada suaugt. Tam tikslui dirva yra prirengiama kaip ir pirmoje metodeje, atsižvelgiant, kad krienių auginimui ji turi but tinkama keliems metams, ir kad duotų gerą derlių. Sodinant, ženklų kryžiaukose reikia iškast tam tikro didumo keturkampes duobukes, į tas įdėti lentų padarytas skryneles, ir į tas sodinti krienus. Skrynelėms pageidaujama pušinėš lentos, kaip turinčios ypatingas ilgesniam laikui prilaikyti drėgnumą. Sodinant skrynelėse, pasodninkus taip pat reikia rankomis apspausdinti ir pridengt žemėmis. Taip pasodinami krienai greičiau prigija ir greičiau auga, nes lentos prilaiko drėgnumą ir šilumą, kas krieniams yra būtina pagaiduojama, ypač naktimis, kuomet oras buva vėsesnis negų dieną. Krienių atkasimas prieš apskabyt, šioj metodej yra lengvesnis, negu pirmoje metodej kaip pasakytą.

Prie šios metodos, kaupiant antru, trečiu arba ir ketvirtu sykiu, kad apskabius šaknis ir kamblius, pasodninkus galima iš žemės visai išimti, drūčiai nušluostyti vilniniu ar brolopu, paliekant porą storesnių šoninių šaknų pasodninkams ateinančioms metams, arba pardavimui.

Rudenį, krienus išrovus, jų duobukes galima palikt kitam pavasariui ir į jas vėl pasodninkus sodinti, tuom budu suėdijant

SUGRAŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRAŽINK ATGAL DRAUGISKUMĄ, MEILĘ, DAINAS, MUZIKĄ IR ŠOKIUS, TŪ LINKSMŲ DIENŲ, KURIOS JAU PRAEJO...

Įsigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika.

Mūsų krautuvelyje randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą arba lietuviškų rekordų, rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., - Worcester, Mass.

MOTINU MODERNIŠKOJI LOPŠINĖ

"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau duosiu BAMBINO šiučia-lulėli."

Greičiau bėgi į aptieką ir nupirki 50c. bonką

BAMBINO

Arbatinis šaukštukas tuojaus pašalinis kndikio virdurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutiniai pašalinis užkietėjimą. "Kudikiat mėgsta jį! Jie prašo daugiausia!"
Motinos! Jeigu jusų aptiekorius neturi jo, tai prisiųskite 60c. pašto markėmis tiesiog į
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

Ar Jus Kankuna Pleiskanos?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jums Galvos Odą, Niektį?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jusų Plaukai Šlenka?
NAUDOKITE Ruffles
Ar Jus Norite Apsaugoti Jusų?
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui savo plaukų gražius ir tankius
NAUDOKITE Ruffles
Užlaikymui galvos odos sveiką ir švarią
NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonką, arba tiesiog išdirbėju per paštą už 75c. bonką.
F. AD. RICHTER & CO.
3rd Ave. & 35th St. Brooklyn, N. Y.

Kur galima gauti

"Amerikos Lietuvis."

Kiekvieną savaitę galite nusipirkti už 5 centus "Amerikos Lietuvis" šiose vietose:

- AMSTERDAM, N. Y.
M. J. Mikenas, 235 E. Main St. ATHOL, MASS.
A. J. Gailunas, Lithuanian Store. BALTIMORE, MD.
J. Chipurna, 20 S. Greene St. Liet. T. Knygnas, 851 Hollins St. M. J. Pilipavich, 437 So. Paca st. A. Ramoska, 514 W. Saratoga st. BOSTON, MASS.
I. B. Reinherz, 84 Salem st. Jul. Rottenberg, 260 Hanover st. Palonia Exch. Corp., 37 Cross St. BROOKLYN, N. Y.
Dalinkevičius, 317 Withe ave. B. Juozapavičius, 222 Berry st. Nap. Leita, 56 Hudson ave. J. Pasnievski, 87 Grand st. M. Silverman, 127 Havemeyer st. BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad ave. J. S. Stanaitis, 423 S. Main st. CAMBRIDGE, MASS.
C. Urbonas, 877 Cambridge st. C. S. Boben, 705 Main st. CLEVELAND, OHIO.
"Dirvos" Adm., 7907 Superior ave. P. A. Szukys, 2343 St. Clair ave. HARRISON, N. J.
Ch. Bujowski, 300 John St. M. J. Dėikas, 124 Schuyler ave. HARTFORD, CONN.
E. J. Mažeika, 34 Sheldon st. HUDSON, MASS.
M. Rimkus, 3 Loring st. LAWRENCE, MASS.
Dom. Gavulis, 27 Haverhill St. Z. Jankauskas, 70 Lawrence st. A. F. Wmečtra, 87a Haverhill St. J. J. Urbso & Co., 101 Oak st. MONTELLA, MASS.
D. Kiela, 9 Arthur st. J. Radzevičius, 135 Ames st. Pet. Stiga, 5 Arthur st. NASHUA, N. H.
Lithu. Bakery Co., 33 High st. NEW HAVEN, CONN.
Chas Caron, 261 Chapel st. NEWARK, N. J.
Vl. Lazdynas, 315 Walnut st. P. A. Lukšys, 314 Walnut st. PHILADELPHIA, PA.
G. Domick, 3248 Tilton st. M. A. Ignatas, 1028 So. 2d-n st. J. A. Pusčius, 1338 So. 2-nd st. P. Statkus, 453 N. 13-th st.

- PITTSBURGH, PA.
Mrs. M. Dears, 46 So. 22-nd st. PROVIDENCE, R. I.
M. Silverman, 160 Chalkstone ave. SOUTH BOSTON, MASS.
"Sandaros" Adm., 327 E. str. SHENANDOAH, PA.
T. P. Kryžanauskas, 102 E. Center st. UTICA, N. Y.
V. Buornot, 520 Whitesboro st. WATERBURY, CONN.

Naujas Knygyno
Katalogas.

Pranešu gerb. skaitytojams, kad jau gatavas "Amerikos Lietuvis" knygyno naujas Katalogas. Todel, kurie norite gauti minėtą katalogą ir parsitraukti gerų knygų iš mūsų krautuvelyje, teikisitės priduoti savo adresą ir 2c. pašto lėšoms.

M. Paltanavičia,

15 Millbury St. Worcester, Mass.

Severo Gyduoles Užlaiko
Seimynos Sveikata.Pranešimas
Del Moteriu.

Ne niekniekiaukit su savo sveikata nesirupinant ape tą neregulariskumu netvarką, kurias buna prezasiu daugumo jusu kentejimu. Gaukite pas sava Aptiekoriaus

SEVERA'S
Regulator

(Severo Regulatoriu). Kuris yra ypatingas vaistas, priduodas stiprumo. Rekomenduotas yra del pataisymo tu ypatingu silpnumu, netvarku ir neregulariskumu, kankinanciu moteris.
Prak \$1.25
Pardavinetas Aptiekose visur.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

9 BROADWAY NEW YORK N.Y.

Tiesi kelionė be persėdimo iš NEW YORK per LIBAVĄ arba HAMBURG—EITKUNUS

I LIETUVA

LAIVAS ISPLAUKIA KAS 14-tą DIENĄ.

Dideli dviejų šriubų pašto laivai išplauks:

LITUANIA—Liepos 20. POLONIA—Rugpjūčio 17
ESTONIA—Rugpjūčio 3. LITUANIA—Rugp. 31ma

Taipgi tiems pasažieriams patarnavimas tarpe LIBAVOS, DANCIGO, HALIFAX, CANADOS
Visi laivai turi puikius kambarius trečios klėšos keleiviams.
Kreipkitės prie mūsų agentų jusų mieste.

IŠ MONTREAL I
HAMBURGĄ, DANCIGĄ ir LIBAVĄ
per

THIRD CLASS CANADA LINE THIRD CLASS

Tiesioginis kelias i Baltijos portus.

S.S. POLAND ISPLAUKS RUGPJŪCIO 10 DIENĄ
Puikius valgis. Platūs promenadai. Dideli sėdėjimo ir rukymo kambariai. Geros lovos, daug kambarių tik su dviem lovom.

Del platesnių informacijų kreipkitės i

COMPANIJOS OFISĄ, 48 State St., Boston, Mass.
arba vietinį agentą.

AUTOMATIŠKA YLA.
Įsigyk šią praktišką ylą!

Su šia yla gali taisyti savo čėverykus, pleškes ir kitokius storus siuvimus. Jeigu rengiesi i Lietuvą, tai būtina nusipirkti iš mūsų šią ylą arba įduok savo pažyztamui parvežti Lietuvon. Kaina su prisiuntimu tiktai 75c.

Su yla, yra 2 adatos, viena kreiva, kita tiesi ir špuliukė dratos. Mokestj galima siųsti paštos penkcentinėmis markėmis, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PRANEŠIMAS

Ketinantiems Keliauti Lietuon.

BALTIC STATES BANKAS, kaipo Lietuvių įstaiga, visados rūpinasi, kad atsikreipę į jį Amerikos Lietuviai rastų čia kuogeriausį patarnavimą. Ypatin-gai mums rupi, kad keliaujantis Lietuon mūsų Broilai—Amerikiečiai būtų pilnai patenkinti, butent: Kad kelionėje neturėtų vargo, kad būtų saugiai ap-ruptinti muitinėse ant rubežių, kad kelionėje nereiktų klaidžioti ir likti nuskriaustais ir t.p. Taigi tinkaman aprupinimui mūsų ke-levių, mes siunčiame savo paly- dovą, drauge su visu būriu ke-levių,—tuo palydovu aprinkom gabų ir dorą vyrą pil. Vytautą Šaukly, iš Ansonia, Conn.

Vyt. Šauklys važiuos pabaigo-je liepos mėnesio. Jis pasitiks kelevius New Yorke; pridabos visų bagažą, kad nežūtų ant do-ku; drauge lankysis su jais į Suv. Valstijų Munitinę del "In- come Tax;" kelionėje prigelbės, kur bus reikalinga; drauge su mūsų atstovais Liepojoj ir Ma-žeikiuose, Latvių Munitinėse, prižiūrės, kad mūsų kaleiviai bagažo ir pinigų reikanuose ne- būtų nuskriausti; palydės juos gelžkeliu nuo pat Liepojaus i Lietuvą.

Pranešdami apie tai spaudoje, mes kviečiame ketinančius ke- liauti i Lietuvą, kad kuoveikiau- siai per mūsų BALTIC STATES BANKĄ užsisakytų sau vietas kelionei su mūsų palydovu,—tai bus geriausi ir smagiausi kelio- nės!

Visi, kas keljavo per mūsų BALTIC STATES BANKO tar- pininkystę, rašo mums padėkos laiškus už teisingą patarnavimą, už gerus patarimus kelionei, už draugiškumą išlydint keleivius. Mūsų BALTIC STATES BAN- KO vardas yra žinomas,—ir mes galime kuogeriausiai ap- rupinti kelionę, nes esame arti New Yorko porto ir turime ge- rus ryšius su Europos portais ir teisingomis Lietuvis įstaigomis.

PASISKUBINKIT UŽSISA- KYTI VIETAS DABAR JAU, NES PASKUI BUS PER VELU!

BALTIC STATES BANKAS

294 EIGHTH AVENUE, kam. 25-th ST., NEW YORK.

IŠBANDYKITE

Kiekvienas kuris tik prisiųs 2 dolerius aš siunčiu ant iš ban- dymo 4 dolerių vertės barberišką britvą. Naudokite per 2 nedėlias ir jeigu tinka, tuomet prisiųskite likusius 2 dol., o jeigu netinka, tai prisiųskite atgal britvą, o aš prisiųsiu jums jusų imokėtus pinigus.
Adresuokite taip:

CLASICAL BARBER SHOP,
102 Millbury St., Worcester, Mass.

JEIGU KELIAUSI Į LIETUVĄ, PIRK LAIVAKORTĘ (ŠIFKORTĘ) PAS MUS!

"AMERIKOS LIETUVIO" SKAITTYTOJAMS IR JUJŲ DRAUGAMS!

Gerbiameji broliai ir seseris, jeigu keliaujate į Lietuvą ar mislijate vėliau keliauti, tai susižinokite su mumis, rengkitės per mus, duokite mumis progą jįs gražiai išrengti. Pirmiausia reikia pasirūpinti pasas, pasui reikalingi vizai ir kartu užsisakyti šifkartę, kad būtų vietą užtikrinta ant laivo. Męs tą viską jums pagelbėsime padaryti. Pasą galima išsiimti pirma laiko, iš valios susitaisyti, kad nereiktų keli dalykai kartų skubinti.

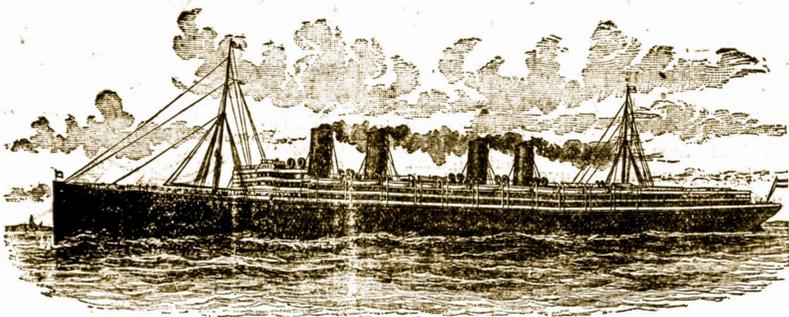
DAUG ŽMONIŲ PER MUS NUKELIAVO LIETUVON.

Jau daugybė žmonių nukeliavo į Lietuvą mūsų agentūra, nekurię pasažierai mūsų veikia svarbius darbus Lietuvos valstybės. Kiti ukinkauja arba pirkliauja Lietuvoje, jų - pats gyvenimas ir buvimas Lietuvoje daro Lietuvą stipresne, galingesne ir politikoje svarbesne. Mes gavome daug padėkavonių nuo mūsų pasažierų. Jie visi laimingai parkeliavo į Lietuvą.

Antanas Dobrila iš Skirsnemunės miestelio, Jurbarko valsč., rašo taip: "Lietuviai amerikiečiai, kurie grįžtate į Lietuvą nemokėkite 50 dol. arba daugiau už siutą drabužių, tą patį čia

gausite už 10 arba 12 dol. Nesiuskite skarmalų savo giminėm ir nemokėkite bendrovėm už parvežimą brangiai, siųskite tuos pinigus savo giminėms, jė čia nusi-pirks geriausias drapanas. Nežiurėkite, kad Bendrovių agentai laksto į Lietuvą ir į Ameriką prikalba jums, kad čia žmonės nuogi ir išalkę abi tik paimti nuo jės pinigus, kad nusiųsti nevertus lašinius Lietuvon. Kur jus užmokate 50c. už svarą mėsos, Lietuvoje gali už porą markių nupirkti. Keliaujanti į Lietuvą, susitarkite čia parkeliavę uždėkite kokį pabrūką, išdirbystę, iško turėsite gerą pelną ir šalia bus nauda. Tie, kurie čia važiuoja nedirbti, tik pasirodyti savo auksinių akinių labai klysta. Tokiem čia netinka ir valdžia negera. Važiuokite į Lietuvą krutėti dirbti atrasite viską gerai. Važiuodami į Lietuvą

pirkite laivakortes pas savo tautietį M. Paltanavičią, nes jis geriausia rupinasi, kad savo pasažierus laimingai, parleisti į Lietuvą.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

KĄ RAŠO ---

Ką rašo Kazimieras Šavenis iš Deikiškėlių kaimo, Vabalninkų paštos, Kauno rėd.

Deikiškėliai,

Birželio 14 d., 1921 m.

Mielas Paltanavičia, viskas burs mūsų keliauninkų iškeliaivo laivu Lapland Gegužio 7 d., 1921 m. Mes visi buvome užganėdinti savo kelione per tamistos storonę ir rupeštį, kelionėje neturėjome jokių trukdymų, per 16 dienų jau buvom savo Tėvyneje. Niekas taip trumpu laiku nėra parvažiavęs šiuose laikuose. Todėl mes visi siunčiam jums padėkavonę ir linkime visiems lietuviams kreiptis į jūsų AGENTURĄ kas nori laimingai parvažiuoti.

Kazimieras Šavenis.

Nežiurint kur jus esate, mes jus galime išrengti į kelionę, pagelbėti gauti pasą, vizas, patikti jus New Yorke ir išleisti laivu. Kreip

kitės pas mus, apturėsite visus patarimus kaip ką daryti del savo kelionės, kad neturėtute vargo, greitai ir gražiai parkeliauti.

Saugokitės naujų agentų, kurių priperėjo Bendrovės, nes jie nieko daugiau nežino, kaip tik pinigų paimti nuo žmogaus apie jo kelionę nieko nesirūpina, nes jiems nė negalvoje kas kaip važiuos.

Per daugelį metų mes užsiimam agentūros darbu ir kasdien ką naujo išmokstame. Kaip gali jums išrengti koks kriaučius arba žmogus, kuris nieko apie tai nežino. Todėl vaktuokitės save ir savo kišenių.

LIEPOS MENESY LAIVAI EINA SIOMS DIENOMS:

Liepos 9, išeina New Amsterdam. Liepos 14—Mauritania, ir Manchuria. Liepos 16—Olympic, Lapland, Noordam, Carmania, Samland. Liepos 20—Lithuania. Liepos 21—Saxonia. Liepos 23—Susquehanna, Celtic, Finland, America. Liepos 26—Aquitania. Liepos 28—Mongolia. Liepos 29—Gothland. Liepos 30—Baltic, Kronland, Rotterdam, Caronia, George Washington. Rugpjūčio 3—Adriatic, Estonia, Mount Clay.

Mūsų buriai rengiami ant 16 Liepos ir 30 d. Liepos.

Jeigu turi pasportą, rašyk tuojaus pas mus ir rengis ant 30 Liepos.

Į LIETUVĄ SU Palydovu!

Visiems, kurie atidėlojo savo kelionę Lietuvon, baimindamiesi pamaus kelio, blogo laivo, keblumų su pasportais, "Lenkų Koridorijų", ar pervaziavimo per Vokietiją, šiuomi paskelbiame, kad RUGPJŪCIO (August) 4 dieną, 1921 m., laivu MOUNT CLAY mes siunčiame su dideliu keleivių būriu specialį palydovą VYTAUTĄ ŠAUKLĮ, kuris pilnai aprūpins visus keleivių reikalus, pradedant atvykimu į New Yorką ir baigiant Lietuvos gelžkelio. Jis pasirūpins patikimu keleivių stotyse, parengimu nakvynės, nugaubimu bagažo, išgavimu kvitos už "Income Tax"; jis pasodins keleivius laivan ir pats važiuos drauge su jais iki kelionės galo; jis pervežs keleivius per Vokietiją apsilenkiant "Lenkų Koridorijų" ir bus nuolat su keleiviais, taip kad kiekvienam žingsnyje keleiviai galės jo pagelba ir patarnavimu naudotis.

Laivas, kuriuomi Vytautas Šauklis lydės mūsų keleivius, vadinasi MOUNT CLAY. Jisai buvo pastatytas kareiv, kaip greitai skraiduolis (Cruiser), bet Suv. Valstijos jį perdirbo keleivių vežiojimui sulig amerikoniško plano, kaip ir

geležinkelio vagonuose: jame nėra nei pirmos, nei antros klasės, tik visiems keleiviams įtaisyti lygiai puikus ir parankūs kambariai sulig dailės, sveikumo ir švaros reikalavimų, taip kad visi be išimties keleiviai turi pirmos klesos patogumus. Visi laivo dėniai ir pasilinks minimo kambariai pavesti keleiviams be skirtumo. Mat greta gero ir sveiko maisto šiame greitime ir graziame laive viskas įtaisyta taip, kad keleiviai turėtų kuolinksniausia ir komaloniausia kelionę. Laivas plaukia iš New Yorko stačiai į Hamburgą, be jokių stovinėjimų pakeliuj.

LAIVAKORTĖS IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ TIK \$125.— Vaikams nuo 1 iki 10 metų po \$62.50. War Tax \$5. už kiekvieną keleivį. Kūdikiams iki 1 metų \$5.50 (War Tax nereikia).

Norėdami prisijungti prie šio mūsų keleivių būrio, tuoj atsiųskite pinigus laivakortės apmokėjimui, pažymėdami kiekvieno keleivio vardą, pavardę ir metus. Nesivėluokite, nes gali pristygti vietų laive.

Važiuodami New Yorkan reikalaukite bilietų į vieną iš šių stočių: PENNSYLVANIA STATION, 33-rd street ir 8 Ave. (visai netoli nuo BALTIC STATES BANK),

Grand Central Depot, ar, kuire važiuojate per Jersey City, 33rd STREET FERRY. Čia mūsų pasiuntiniai jus pasitiks ir atves Bankan. Nebus skirtumo, jei atvyksite ir į kitas stotis, tik liepkite, kad pašauktų mus telefonu WATKINS 2142, o mes tuoj atsūsime žmogų. Jei atvažiuotumėte naktį, kuomet mūsų Bankas uždarytas, tai nueikite į vieną šiuodviejų hotelių: HOTEL MERLE, 8 Ave. and 33rd st. (Phone Chelsea 5319) ar TRAVELER'S HOTEL, 9th ave., and 23rd Str., (Phone Watkins 4407). Ten gausite pigią nakvynę ir bus visai netoli ateit į mūsų Banką.

Bagazus paduokite į tą patį traukinį, kuriuo važiuosite New Yorkan. Nemai-nykite bagažo čekių ir nesirupinkite bagazais, iki atvyksite į mūsų Banką. Gavę jusų čekius, bagažą aprūpinisime mes iki kelionės galo. Jei turėtumėt ekstra didelį bagažą, tai pasiųskite mums apmokėtą per ekspresą kelelioms dienoms prieš išvažiuoimą, kad spėtų į laiką ateit.

Platesnius paaiškinimus suteiksime laiškais.

BALTIC STATES BANK, 294 Eighth Ave., cor. 25-th St., New York, N. Y. Phone: Watkins 21442.

RED STAR LINE

IS NEW YORKO
HAMBURGĄ
LIBAVĄ — DANCIGĄ
SAMLAND — Liepos 16-tą

GOTHLAND — Liepos 30-tą

Tiktai trečios klesos.
AMERICAN LINE

Tiesiog IS
NEW YORKO
HAMBURGĄ

Parankiausias kelias del Russų ir Lietuvių.

Dideli ir moderniški dviejų sriubų garlaiviai.

tiktai 3-čios klesos
MINNEKAHDA (Naujas),
BIRŽELIO 30-tą

MANCHURIA — Liepos 14-tą
MONGOLIA — Liepos 28-tą

Del platesnių informacijų kreipkitės į kecapanijos ofisą ant 84 STATE STREET, BOSTON, MASS. arba į vietinį agentą.

PARSIDUODA FARMOS.

64 akierių farma, 2 karvės, arklis, vištos, visoki frankiai, 5 rūimų geras namas, banė. Kaina \$2,600.

32 akierių farma, sodnas, miškas, prie ežero, 9 rūimų namas, banė. Kaina \$2,650.

136 akierių farma, 27 karvės, 3 arkliai, visoki frankiai, miesto vanduo, namai ir banė, namas su visais įtaisymais. Kaina \$15,000.

Turiu daug gražių farmų, taipgi storų ant pardavimo. Mortgacius perku ir paduoju. Klauskite pas — JONAS BUKOKAS, 25 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

AR NORI SVEIKO KUDIKIO?

Jei nori, tai turi duot jam tinkamą maistą. Sveiki kūdikiai yra džiaugsmas ir pasididžiavimas kožnos motinos — ir yra teisė kožo kūdikio buti sveikam.

Turi pradėt penėt kūdikį maistu, kuris padarys jį sveiku ir linksmu. Kitaip jis bus silpnutis vėliaus.

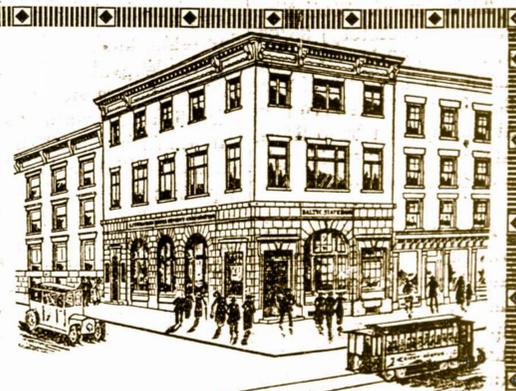
Ant 3-čio puslapio šio laikraščio šiandien rasit apgarsinimą šio originališko kūdikų maisto. Iškirpkit kuponą, pasiųskit Borden kompanijai, ir jus apturėsite, dykai pamokinimus kaip šert kūdikį su Eagle Brand kartu su kūdikų gerovės knyga, kuri jums pasakys daug žengeidžių daiktų apie kūdikų auklėjimą.

LIETUVOS ATSTOVYBES AMERIKOJE NAUJI ADRESAI.

I. Delei išgavimo pasų, vizos ant pasporto, affidavitų paliudijimo pargabenimui giminų iš Lietuvos ir delei patvirtinimo įgaliojimų, visokios rūšies dokumentų ir delei sujieškimo turty, bylų vedimo visados kreipkitės prie Lietuvos Atstovybės ofise šiuo adresu: Lithuanian Legation, 1925 F Street, N. W., Washington, D. C.

II. Delei parsintimo pinigų Lietuvon giminėms, nuo karo nukentėjusiems arba delei parsintimo aukų Lietuvos Valstybės reikalams, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Let. iRaud. Kryžiui ir kitiems reikalams, o taipgi visais Lietuvos Paskolos reikalais, Prekybos ir Pramonės dalykai ir delei Lietuvių piliečių registracijos. Rašykite visados šiuo adresu: Lithuanian Representative, 370 Seventh Avenue, New York City, N. Y.

Skaičykite ir platinkite "Amerikos Lietuvį"

JAU GALIMA SIŪST PINIGUS Į VILNIŲ.

BALTIC STATES BANKS sudarė reikalingas sutartis siuntimui pinigų į tas Lietuvos dalis, kurios dar yra lenkų užimtos. Siunčiame pinigus į Vilnių ir į visas kitas vietas, su pilniausiu užtikrinimu.

Duodame pilną garantiją, kad per mūsų banką siunčiami pinigai bus tikrai ir teisingai išmokėti adresantui. Jei nebutų galima išmokėti del kokių nors priežasčių, tai pinigai grąžinami atgal, atskaitant tiktai ekspensius, neviršiaus 5% (5 nuošimčio nuo dolario).

Ikišiol Amerikos lietuviai buvo susirupinę, negalėdami paduoti pagelbą savo giminėms lenkų užimtose vietose. Bet dabar jau galima.

Mūsų siunčiami Lietuvos pinigai dabar yra išmokami labai greitai. Bėgyje 6 savaičių nuo parsintimo dienos gauname iš Lietuvos kvitas.

Pasinaudokite mūsų greitu patarnavimu.

BALTIC STATES BANK,
294 EIGHTH AVE., NEW YORK, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

Iškeliavo Lietuvon: Penktą Liepos, laivu "Aquitania" iškeliavo sekancios ypatos:

Kazimieras Užubalis, pati Apalioniya ir mergaitės Emilija ir Paulina, į Stuburų kaimą, Panevėžio apskr., Zigmąs ir Julė Juknevičiai; Pilvingius, Alytaus ap.; Juozapas ir Anelė Velykiai, Karolis Morkevičia, Vincas ir Jieva Baltrušaičiai su vaikais, Jieva ir Vencu, į Panemuninkėlius; Jonas Baltrušaitis, Petras ir Ursulė Bagdžiai ir vaikas Petras, į Puškonius; Vincas, Antanas ir Vytautas Levanavičiai į Slabada, Alytaus ap.; Kostantinas, Anelė ir Ona Sakalaukaitė į Slabada; Albinas, Ona, ir Kostancija Zakai į Kybartus; Adomas ir Juzė Žalickai su vaikais, Jonu, Juozu ir Kaziu, į Vėžionį; Juozas Kairis, į Meilunus; Ulionas ir Kristė Valentukevičiai su vaikais, Petru ir Albinu; Barčius; Stasis Arasimavičius su seimyna, Mare, Ona, Kostanta ir Brone, į Babonį.

Visi gerai iškeliavo iš čia. Laimingos kelionės ant toliau.

Dr. Alseika Worcesteryje. Šią savaitę Worcesteryje lankosi dr. Alseika, kurs ruošiasi keliauti į Lietuvą. "Aušrelės" kambaryje turėjo porą susirinkimų. Tarp vietinių lietuvių pardavė kelias dešimtis akcijų "Varpo" bendrovės.

Už pašaukimą gaisrininkų. 16 metų amžiaus Mikas Čėsnis, gyvenantis po No. 4 prie Sigourney gatvės, tapo areštuotas už tai, kad bereikalingai sumušęs gaisrininkų signalo langelį, pasuko raktą ir tuomi pašaukė gaisrininkus.

35,733 vyrai. Statistika suranda Worcesterjį 35,733 vyrus, tarp 18 ir 45 metų amžiaus, tinkančių kariuomenėn. Šito amžiaus vyrų pernai šiuom laiku buvo 5,265. Taigi šiuomet jų pasidaugino 33,468 žmonėmis.

Žada nupigint gazą. Majoras Sullivan jau du kartu klausė gazo kompanija, kaip ji mano, ar ilgai laikys gazą taip brangiu. Kompanija prašė palaukt iki rudenii, o rudenij tikrai gazas bus atpigintas.

\$3,405 nuostolių. Prie Madison square, trukus vandens dudoms, vanduo padarė nuostolių iki \$3,405, kurie paliečia: Union Labor Temple 1,000 dol., Theobald Lyons 250 dol., Worcester Celtic Cent. 25 dol., Gordon & Devine 250 dol., Eskuhi Karbajana 35 dol., General Trading Co. 35 dol., Madison Square Market 45 dol., Salavation Army 175 ir Eli Leavitt 175 dol.

Lietuvos Dukterų Piknikas! Nedėlioje, 17 d. Liepos L.A.B-vės sodne Olympia Park. Lietuvos Dukteris žada puikiai svečius pamylėt ir kviečia visus atsilankyti ir nepamiršt lietuviams gerai žinomoms vietoms, ant Quinsigamond ežero kranto tuojau už tilto. Rengėjos.

Nursing Society įrengė kudukiams šėtras prie East Park, kur priima priežiurai vasaros karščiuose mažus kudukius, kasdien, nuo 9 valandos ryto iki 5 valandai vakaro.

ATSISAUKIMAS I MERIKOS LIETUVIUS.

Pasulyje gyvena įvairių tautų, kalbančių įvairiomis kalbomis. Ir jei kiekvienas žmogus mokėtų tik savo gimtąją kalbą, tai negalėtų su kitų tautų žmonėmis susikalbėt. Todėl noromis nenoromis tenka žmonėms mokintis kitų kalbų, kad galėtų savo reikalus patenkinti.

Įvairių kalbų yra daugybė. Ir gambiausias žmogus negali išmokt tos daugybės kalbų, o daugelis žmonių neturi nė laiko svetimų kalbų mokintis. Tokioms aplinkybėms esant priimta paprastai pasulyje vartot tos kalbos, kurių žmonės yra prasyknę didesnius kelius kultūrai. Tos kalbos yra šios, anglų, francuzų ir vokiečių. Bet šiandien ir visas šitas tris kalbas mokėdamas nevisur gali prieit, nes šiais laikais augant tautų susipratimui vis daugiau ir daugiau randasi žmonių, norinčių, kad jų kalba nebutų niekinama ir, kad kitai kuriai kalbai nebutų duodama kokių nors privilegijų arba pirmenybių. Jei tarptautiškiems reikalams pasaulis vartotų kurios nors tautos kalbą, tada ta tauta—kurios kalba butų tarptautiška—butų statoma į privilegijuotą padėtį, tai tautai turėtų lenktis kitos tautos. Visa tai butų priešinga demokratizmo dvasiai. Štai dėlko iki šiol nė viena tautos kalba ne-tapo tarptautiška, nors tas dalykas atrodė kaip kam lengvas esąs.

Kitokio išėjimo iš šios padėties nėra, kaip tik vartot vieną neutrališką kalbą ir dar tokią, kuri galima butų visiems lengvai išmokti. O tokia kalba yra viena pasulyje. Tai Esperanto kalba, kuri turėdama jau 33 metus amžiaus, gliai įleido šaknis ir po šios didžios pasaulinės karės pradėjo smarkiai plėstis visose šalyse. Šita kalba pasirodė esanti tokia turtin-ga, kad ją galima išreikšt visos žmogaus mintis lygiai taip, kaip ir gvaja tautos kalba.

Nekalbant apie šių dienų esperantistškos literaturos turtingumą ir Esperanto kalbos mokėjimo naudą, galima čia pažymėt tas faktas, kad mūsų tėvynės reikalams gint jau teko gana pasekmingai pavartot Esperanto kalbą.

Kada ejo dar didžiausios lietuvių kovos su priešais lenkais ir kada lenkai užrubežių spaudoje platino visokių melų apie Lietuvą,— tada visi Lietuvos veikėjai šoko gint savo tėvynę kas kuom gali. Ypač buvo didelis reikalas dėt pastangas tam, kad galima butų sumušt ir išsklaidyt lenkų leidžiami prasimanymai ir melai. Musų publicistai ir rašytojai bandė rašyt francuzų, anglų ir kitų tautų laikrašiams, bet jų straipsnių beveik niekas nepriėmė, nes lenkai jau buvo už akių už-

bėgę ir daugelį laikraščių ar užrubežio publicistų papirkę, kad tik jų naudai rašytų. Musų rašytojai tada skundėsi kad jiems esą sunku prieit prie užrubežio spaudos. Tą sunkią Lietuvai valan-

dą kaip kurie lietuvių esperantistų pamėgino tą visą informavimo darbą atlikt Esperanto kalba. Ir tas darbas pilnai pasisekė. Buvo kreiptasi prie užrubežio rašytojų ir publicistų, mokančių Esperanto kalbą, kad jie padėtų lietuviams esperantistams išsklaidyt lenkų melus ir nušviest tikrąją Lietuvos padėtį. Buvo nusiųsta tiems užrubežio esperantistams visokių žinių apie Lietuvą, o esperantistai išsivertę visa tai į savo tautos kalbą pasistengė visas tas veisingas žinias paskleist savo laikraščiuose. Tokiu būdu Esperanto kalbos dėka galima daug lengviau prieit ten, kur kartais daugeliui atrodo neprieinama.

Štai tik keli pavyzdžiai, parodanti didelę Esperanto kalbos reikšmę tarptautiškame santikyje. Šita kalba netolimoj ateityj, be abejojimo, bus plačiai prasiplatinusi visame pasaulyje. Esperanto kalba ne naikins kitų kalbų, bet apsaugos jas nuo visokių kėsinių ir tuo būdu sulaukys ištautinimo darbą, kurį šiandien kaip kurios imperialistiškos valstybės dar varo. Lietuviai neturi ir negali atsilikt nuo bendro žmonių siekimo prie visų tautų ir valstybių solidariškumo, kurs galės įvykt tik tada, kada tarptautiškiems reikalams bus vartojama viena neutrališką kalba.

Kitaip sakant, lietuviai turi mokintis tos Esperanto kalbos. Bet visa tam reikalingi tam tikri vadovėliai, kurių mes neturime dar atsispaudinę, nes jau pagamintų vadovėlių rašytojai neturi lėšų išleist jiems. Butinai reikia tuojau išleist esperantiškai - lietuvišką, o paskui ir lietuviškai - esperantišką žodyną. Šiems reikalingiausiems vadovėliams išleist Lietuvos Esperantistų Sąjunga neturi lėšų.

Todėl L.E.Sąjunga kreiptasi į geros valios Amerikos lietuvius, kurie jau yra parodę savo meilę ir pasiaukavimą Lietuvos gynimo reikalams, prašydama ir šiuom kartu neatsisakyt paremt didelės svarbos reikalą. O mes prašytume Amerikos Lietuvius suaukaut šiam reikalui tik 500 doliarų.

Aukautojams bus dėkingi ne tikait vieni lietuviai, bet ir viso pasaulio esperantistai, t. y. įvairių tautų žmonės. Visų aukautojų sarašą pridėsim prie paties žodyno, kad tuom būdu busimosios kartos galėtų matyt ir gražiū žodžiu paminėt visus tuos, kurie savo ranką buvo pridėję prie žmonijos meilės ir taikos įvykdymo.

Lietuvos Esperantistų Sąjunga,
Pirmininkas
Pr. S. Dambrauskas.
Vice-pirmininkas
A. Klimas.
Sekretorius
J. Mazeika.
Kaunas, 1921m. Gegužio 15d. Vilniaus g. 34.

UŽ 30 DIENŲ ČEVERYKUS! GAUSITE

Pirmos klesos, gvarantuojami ir tikros skuros. Jeigu netiktų ant kojos, galima permaitinti. Jeigu nebusit užganėdinti, tai galite pinigų gauti atgalios. Tie čeverykai yra "wholesale" prekės. Į musų korporaciją gali kožnas lietuvis prigulėt. Jeigu kam kam rupi ir nori pagerinti savo gyvenimo ateitį, čionai yra proga prisidėti.

DA ŠĖRAI PO \$25.

Amerikos "Mail" ir "wholesale" biznis yra geriausias uždarbis, jų profitas yra 10 nuošimtis arba \$10 nuo šimto dolerių. "Wholesale" tavorai persiveria nuo 6 iki 12 kartų į metus, o "Mail" biznis nuo 12 iki 30 kartų į metus, per paštą išsiunčia tavorą, ir 10 dienų jau pinigai sugrįžta.

Korporacija nutarė atidaryti skyrių Lietuvoje, uždėti "wholesale" biznį Kaune ir turėti keletą šimtų agentų po visus miestus ir kaimus. Tie agentai eis per žmones imdami ordelius.

Tavorus siųs iš "wholesale" tiesiog žmonėms už "wholesale" prekę. Kaip žmonės pripras pirkti pigiau, tada kitur nepirks kaip tik iš Lietuvos Korporacijos. Jeigu mes sudėsimė \$50,000, tai tuojau pradėsim pramonę Lietuvoje. Amerikoje darysimė taip kaip dabar, parduodami tavorai ir krautuves ir siunčiamės tiesiog žmonėms. Ant rudenis jau turėsimė naują katalogą netik čeveryku, bet ir visokio tavoro.

Jeigu jums aišku tas dalykas, tai nelaukite rytojaus, bet šiandien užrašykite šėrą ir bukite tos Korporacijos nariu. Idėti pinigai kaip mato-tė "mail" biznį, gali atnešti didelį nuošimtį. Mums reikalinga agentų ir padavėjų, kurie galėtų tą darbą užimti, tai atsisaukite į Korporaciją.

THE WATERBURY MAIL CORPORATION,
502 S. Wilson St.,
Waterbury, Conn.

Atyda Waterburiečiams; — Jus nepamirškite nusipirkti šėrą. Korporacija atidarys krautuvej ant Bank St., o šėrininkams bus 10' nuoš. nuo šimto pigiaus perkant savo krautuvejė.

PUIKUS! PIKNIKAS PUIKUS!

Atsibus Liepos 17 d. 1921 m. ant K. Aktino Farfos, Grafton, Mass. Rengia Worcesterio Lietuvių Kooperacija.

Bus puikiausias piknikas kokio dar niekad nebuvo. Norinti važiuoti, turite pranešt į kooperacijos krautu-

ve, nes tad galėsimė žinoti kiek vietos reikės trokų, kurie važiuos savo automobiliais, reikia važiuoti į Millbury Centre ir važiuoti Grafton St. Tad visi kas gyvas važiuokit į pikniką! Kviečia visus,
W. Lietuvių Kooperacija.

PUIKIAUSIA PROGA!

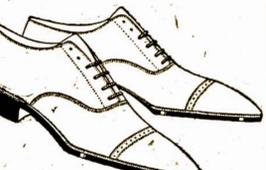
Parsiduoda gerosnė ir bučernė. Geriausia vieta ir išdirbtas biznis, tarpe lietuvių. Parsiduoda pigiai ir už rimtą pasiūlymą bus parduota. Atsisaukite:
"Amerikos Lietuvis,"
15 Millbury Street.
Parsiduoda geri formičiai kas nori, gali pirkt ir dalimis. Atsisaukite.
6 SOUTH HARLEM STREET,
1-mos lubos.
Parsiduoda penkių sėdynių geras automobilis 1919 metų, Maxwell. "Tires" visi penki dar nauji, taigpi baterijos ir parsiduoda nebrangiai. Perkant išmokysiu važiuoti ir pasitaisyti.
D. Mzk.
26 Ward Street, Worcester, Mass.
Parsiduoda geri formičiai trijų kambarių. Parsiduoda tuojaus. Kreipkitės pas—
IGNOTAS KUNIGINIS,
28 Dorchester Street,
1-mos lubos.
Parsiduoda puikus formičiai trijų kambarių. Parsiduoda viskas arba dalimis. Atsisaukite tuojaus.
VINCENTAS LENGVENIS,
458 Southbridge Street,
1-mos lubos.

STYLE No. 20.
\$6.25—Side Leather \$5.25.

STYLE No. 21.
Rudi ir juodi—\$4.95 ir \$3.50.

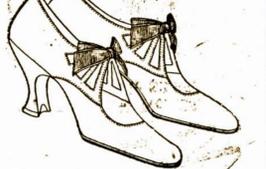
STYLE No. 22.
Rudi ir juodi—\$4.95 ir \$3.50.

STYLE No. 23.
Rudi ir juodi—\$5.95 ir \$3.50.

STYLE No. 24.
\$3.95 ir \$2.95.

STYLE No. 25.
Rudi ir juodi—\$5.75 ir \$4.50.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St. Worcester,
Mass.
OFFICE HOURS:
9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M.
7 to 9 P. M.
Telephone Cedar 2404.

RIALTO RESTAURANTAS!

Gerai ir švariai pagamintas valgis. Visokių įvairių piragų ir piragų, musų namų darbo. Visuomet šviežios ir gardžiai pagamintos sriubos ir mėsa. Lankykitės pas mus, o niekuomet nesigailėsite.

33 Millbury Street,
WORCESTER, MASS.

KAIP VAŽIUOSI I LIETUVĄ PIRK PAS MUMS

Pirk rankinį našulį, gausi daug pigiau negu kitose krautuvese ir dar gausi dovanų. Druti, dideli ir maži baksai, geriausio išdirbimo. Rankiniai našuliai kokių tik nori.

M. PALTANA VIČIA,
15 Millbury St.,
Worcester, Mass.

Lietuvišką katalogą dykai

Jei manote atidaryti krautuvej, pirmiausia atsisaukite iš musų Bendrovę, gausite informacijąs.
Waterbury Mail Corporation
502 Wilson St. Waterbury, Conn.

Skaičiuokite ir platinkite Tėvynės gynėjų laikraštį

"TRIMITA."

"Trimitas" kas savaitę lankydami savo skaitytojus, parneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakos apie musų karžygius—kariuomenės, šaulių—partizanų žygius fronte, apie musų priešų nedorus darbus ir klastas.

"Trimitas" duos įvairiausių pamokinių ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

"Trimitas" dės gražiū eilių ir karo dainų, apysakų, atsitikimų, ir fejletonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

"Trimitas" eina 84 pusl. knygėlėmis, papuoštas gražiū viršelių, žada pradėti eiti paveiksluotas. Adresas:
"TRIMITAS,"
Kaunas, Laisvės Alėja 26,
LITHUANIA.

ANTANAS J. MILLER,
Lietuvis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester,
Mass.

Tel. Park 7761.
Dr. F. Matulaitis,
17 Millbury St. Worcester
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M.
Nedėliomis nuo 1—3 P.M.

Suite 71. Tel. Park 7636
DR. RUTH F. BERNOT,
Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcester Mass.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St. Worcesterj.
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val.

WORCESTERIO
Penkių Centų
BANKA.
316 MAIN STREET
TURTAS — \$20,000,000
Idėjimai eina ant intereso pirmą biznio dėtį kiekvieno mėnesio. Bankos valandos: Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų. Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų. Subatos vakarais vien tik del pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

FRANAS LEVERIS.
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant būdavoimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namų ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkit kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jumi akius, kurie jumi pagelbės.

POPE
OPTICAL CO.
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuves)

APTIEKA!

VIENINTĖ LĖ LIETUVIO VAISTINYČIA.
Visų daktarių Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Budamas 6-šius mėnesius Lietuvoje, parinkau ir pargabenau daug naudingų vaistų iš Lietuvos ir iš kitų šalių Europos. Pas mus galima gauti gyduolių nuo visokių ligų. Kasdien gaunu padėkos nuo žmonių už gerus vaistus ir teisingą patarnavimą. Norėdami sučėdyti pinigų ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolungą ateiti, tai rašykite, o mes prisiusime reikalingus vaistus per Ekspresą. Adresas:

A. BUDREVIČIUS,
PROVIZORIUS.
93 Millbury Street, Worcester, Mass.